

Slivniški pogledi

| oktober 2021 | letnik 8 | številka 78 |

3 Uvodnik

4 Intervju

Janez Mulec

7 Iz občinske hiše

10 Izpostavljam

12 Aktualno

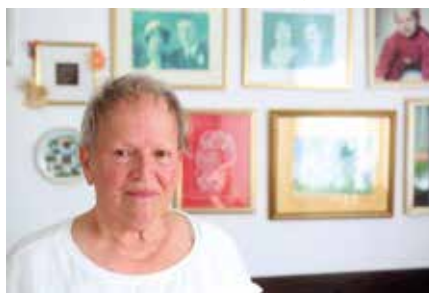
14 Evropski teden mobilnosti

16 Gospodarstvo

18 Utrip

19 Ljudje med nami

Milica Nabergoj

20 Dogaja se

23 In memoriam

24 Notranjska, obujena in dragocena

26 Kultura in kulturniki

29 Šport

34 Obveščamo

37 Stare slike

38 Mladi mladim

40 Ideja za izlet

41 Notranjski regijski park

43 Razgibajmo možgane

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerklje ob Gori in bodi obveščen o dogajanju!

Prejeto iz App Store

Prejeto iz Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerklje ob Gori

Izdaja: Občina Cerklje ob Gori, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerklje ob Gori.

Fotografija na naslovnici: Evropski teden mobilnosti, Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerklje ob Gori.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerklje ob Gori. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerklje ob Gori in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4120 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerklje ob Gori

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

Šport vs. kultura

© Ljubo Vukelič

Zadnjič sem razmišljal o obiskovanju prireditev. Športnih tekem, kulturnih dogodkov, koncertov, gledaliških predstav ... Naj vam malo osvežim spomin: to je tisto, kar smo počeli, preden se je pojavila težava, ki se začne na »k« in konča na »rona«.

Razmišljal sem o tem, kako mi manjka možnost, da bi znova obiskal kaj podobnega, da bi večkrat užival v dobrem kon-

certu, šel z družino na lutkovno predstavo, navijal za naše športnike še kako drugače kot pred zaslonom ... Razmišljal sem tudi, da mi to sicer res manjka, a ne toliko kot tistim, ki so v organizacijo tekem, koncertov, predstav in drugih dogodkov vpeti po svoji službeni dolžnosti. Te je seveda udarilo še močnejše. Gotovo ene bolj, druge manj, a vse gotovo bolj kot nas, ki nam je edina pomanjkljivost to, da se ne moremo več tako pogosto sprostiti ob ogledu razburljive tekme, poslušanju koncerta nam ljube skupine, uživanja v dobrem filmu ...

Potem pa sem razmišljal še o delitvah. Slovenskem nacionalnem športu, s katerim se ukvarjamo takrat, ko ne navijamo za kolesarje, odbojkarje, košarkarje in tako naprej. Večkrat sem namreč opazil, da se delimo tudi na ljubitelje športa in ljubitelje kulture. Sam sem rad obiskoval tako tekme kot rock koncerte, koncerte godbe, gledališke predstave, kino, pa še kaj bi se našlo. In kdaj pa kdaj naletel na opazke, ko so obiskovalci kulturnih ustanov zviška gledali na »primitivne« navijače na športnih tekmah. Po drugi strani pa športni navijači preveč miren ambient na tekmi radi slabšalno označijo kot »gledališko« vzdušje. Pa seveda se ne ustavi le

pri delitvi na šport in kulturo, temveč se nadaljuje tudi znotraj panog – košarkarski navijači zviška gledajo na nogometne, obiskovalci rock koncertov na ljubitelje harmonike – in še bi lahko naštevali.

Res se vzdušje, ko primerjamo športne in kulturne dogodke, razlikuje – pri športnih dogodkih je (večinoma) dovoljeno in zaželeno glasno vzpodbujanje, pri kulturnih pač ne, razen seveda po koncu posameznih točk in klicanju nastopajočih nazaj na oder. Čustva, čeprav drugačna, pa se vzbudijo tako na tekmi kot na koncertu. In v končni fazi – ali ni pravzaprav vse skupaj precej podobno. Obiskovalci vseh prireditev, dogodkov pravzaprav hodimo občudovat virtuoze svoje umetnosti in uživamo v posebnih trenutkih, ki nam jih ti pričarajo. Pa naj bo to izjemno preigravanje, strel ali met na športnem igrišču ali pa izjemna tehnika, improvizacija, doživetost gledaliških igralcev in glasbenikov ... Izjemen nogometaš, košarkar, odbojkar, tenisač ... je moral za to, da je prišel na vrhunski nivo, svoje življenje podrediti svoji strasti, da je to lahko postal njegov poklic. In enako velja za pevce, igralce, kitariste in druge kulturne delavce.

Nekomu je všeč ogled komedije, drugemu tragedije, nekomu poslušanje kitare, drugemu trobente, nekdo raje gleda metanje žoge v koš, drugi brcanje žoge v gol – vsem pa nam je skupno to, da želimo občudovati svoje »junake«, jih spodbujati in si jih kdaj pa kdaj ogledati v živo. In prepričan sem, da si to želijo tudi športniki in kulturniki. Zato moramo spet stopiti skupaj in se držati čim bolj narazen, saj enkrat bo mimo ... Razen če ne ...

Ali je res treba, da se delimo tudi tukaj? Že tako se na preveč drugih področjih. Raje vsi skupaj navijajmo za to, da se bomo kmalu lahko večkrat videli – na stadionu, v telovadnici ali pa v kulturnem domu. Takrat pa ne pozabimo, kako smo to pogrešali.

Miha Jernejčič

Janez Mulec

Letnik 1938. Upokojeni veterinar. Hudomušni realista. Pisec dveh knjig o Notranjski: Segljalj spomina, 2009, in Izmužnjeno segljalju spomina, 2013.

Kako je prišel priimek Mulec na Peščenku?

Priimek je prišel s starim očetom Andrejem Mulcem, ki je bil z Otoka, Stricou. Kako je priimek nastal, je pa več zgodb. Svoje čase, ko je loško gospostvo komandiralo, so vse take, ki so bili nezakonski, sterali na Otok, in so jim pravili mulci. Kaj je res, ne vemo.

Moja mama Marija je bila iz Slivic doma, od Dragarjevih. Na začetku je bilo v Slivicah sedem hiš, ki so pripadale oglejskemu gospostvu.

Vašo hišo je zgradil gradbeni mojster Ronko.

Ata je prišel iz Amerike leta 1929, je bil devet let tam. Ko je začel zidati, je bila kriza, je vsega zmanjkovalo. Leta 1932 se je poročil, so dobili doto za par volov, so tudi s tem hišo zrihtali. Iz Zelš so pesek vozili. Zgrajena čela na hiši so značilna za Ronkota.

Vaša daljna sorodnika sta matematik Ivo Lah iz Štrukljeve vasi in dr. Anton Strle, duhovnik, rojen v Osredku.

To sta dva slovenska veleuma. Matematik Ivo Lah je daljna žlahta po mamini strani, bil je od stare mame bratranec. Stara mama od dr. Antona Strleta je bila s Kranjčega doma, to je bil ta mali bratranec od naše stare mame iz Slivic. To sem ugotovil iz papirjev. Imam še vse originalne papirje, ki sem jih uporabil pri pisanju knjige, tudi originalno listino od Auerspergov iz leta 1803. Dokumente je shranila mamina sestrična Slava. Anton Lah, njen oče, je bil doma s Kranjčega 4.

Osnovno šolo ste začeli obiskovati med drugo svetovno vojno.

Leta 1943 sem začel hoditi v osnovno šolo v Dolenjo vas, šola je bila v Klamerjevi hiši, tam so imeli trgovino in gostilno, so bile mize in klopi. Dve leti sem hodil tja vsak drugi dan, enkrat dopoldne, enkrat popoldne. Pri nas smo vsi štirje hodili v šolo z eno torbico, ki smo si jo izmenjavali. Matilda Klamer

Janez Mulec je že kot otrok rad pogledal v drobovje živali.

je učila štiri razrede. V šolo sem šel, ker so začeli hoditi starejši sestri in brat. Na vsak način sem hotel, da grem še jaz v šolo. So rekli domači: »No, pa bejži.« Sem šel enkrat, dvakrat, trikrat, sem se pa naveličal. Ne bi šel več. So rekli domači: »Fantiček, če si začel, boš hodil.«

Stari ste bili pet let.

Tam, kjer je bila zapornica, potok je bil speljan na Jagenško žago, sta bila položena dva trama za brv čez potok. Ko je bila povodenj, sem šel z marelico čez, me je hotelo pa vzeti, vrgel sem se na tista dva trama, sem skoraj padel v narasli potok. Trama sta bila tam zato, ker so hodili odpirat zapornico. Tretje leto sem hodil v šolo v Šerkotovo hišo. Tam so bili nižji razredi, višji razredi pa so bili v elektrarni, pod kaplanijo. Potem sem hodil v šolo na Veliko gaso, med vojno je šola pogorela, so jo obnovili, tam sem končal osnovno šolo.

Kdo je bil v Šerkovi hiši med vojno?

Med vojno od leta 1941 do 1943 so bili notri italijanski vojaki, komanda.

Italijanski vojak nam je dajal bombone, ko smo hodili tam mimo. Komandant je stanoval pa pri nas, v cimru, sta ga morala ata in mama odstopiti, je prepeval arije, je imel klavirsko harmoniko. Po osamosvojitveni vojni je prišel Šerko iz Argentine v Cerknico zaradi urejanja lastnine, ker so jih po drugi svetovni vojni razlastili, oglasil se je tudi pri moji mami na Peščenku, saj je bila edina še živeča, ki jo je poznal.

Po drugi svetovni vojni je bilo več nemških ujetnikov v Cerknici.

Po Slivnici, po Spodnji gošči in drugod so čistili grmovje, opravljali so tudi druga dela. Spominjam se Hansa Rahna, ko je sedel v cimru in slikal, pri nas je vse otroke naslikal. Rahn je bil akademski slikar, je slikal akvarele. Pomagal pa je malarju, pleskarju Keteju. Ko je prišel od Stankota prijatelj s Štajerskega, ga je zanimala naša govornica, jezik. Gre doč sem mu omenil Rahna. Je rekel: »Jaz pa tega poznam.« So vedeli zanj. Nemški ujetniki so bili v Cerknici par mesecev. Ujetnike so vahtali stražarji s puško. Naša teta je večkrat v firtih jabolka

nabrala in jih dajala lačnim nemškim ujetnikom. Potem je bila amnestija. Ko sem urejal knjigo, smo iskali stik z Rahnom po internetu. Bi ga vprašali, če se spomni, da je bil pri nas. Vendar je bil takrat očitno že pokojni, naslednikov pa ni imel.

Bili ste eden izmed zadnjih peščenjskih pastirjev.

Pasel sem našo živino. Stara pastirica je bila moja teta. Potem je od nje to delo prevzel starejši brat, nato sem bil pa jaz za pastirja. Imeli smo okrog pet, šest glav govejega blaga. Voli pa se je posebej paslo na Slivnici, ko se je delo končalo. Na začetku je vsak svojo živino pasel. Mihelnovi tudi pet, šest glav, potem Urbanovi, Dovičavi. Vsi smo skupaj pasli po gmajni, po zahodni strani Slivnice, od Šerkota do martinjskega dela. Na stari cesti je bil en kamen s križem, meja med cerkniško in martinjsko gmajno. Včasih smo se tudi stepli z martinjskimi pastirci. Najprej so bile Pruhe, Mali in Veliki borovci, Spodnja gošča, nad cesto Gornja gošča, žlebovi: Pretrgan, Svinjski, Povodni itd. Peščenkarji smo imeli ves ta del. Z Male gase pa so pasli tam, kjer gre cesta gor na Gradišče. Slivnica je bila takrat gola, s polja smo videli vole, ko so se pasli. Ko sem bil star pet let, sem bil vajenec za pastirja, od enega osmega leta sem sam krave pasel pa vse do pete gimnazije.

Ste tudi brali na paši?

Ko sem imel popravni izpit iz slovenskega jezika, sem na paši prebiral knjige, tudi knjigo Roža sveta. Ko sta se junaka dvobojevala, sem potegnil šušarski nož, ki sem ga imel s seboj. Ko je junak nasprotnika zabodel, sem še jaz potegnil nož, ker pa je bila klina ukrivljena, sem se v tisti ihti, da bi pomagal junaku, zabodel v stegno. Domov sem prišel ves krvav, sem rekel, da sem se ob žico. Ata mi ni verjel, ker je videl rano. Prej nisem dosti vedel za knjige, poslušal pa sem velikokrat razne štorije, ki so jih pripovedovali.

Ljudje so pred manj kot sto leti marsikaj verjeli.

To je bil tak čas, ljudje so verjeli, moj oče in teta sta verjela v cupernce. Če je bila lučka nad Otokom, je bila cupernca.

Lovili ste kače.

Ja, gade, modrase smo lovili po ogradah, kjer so bile škele, škarpe, so se grele. V predelu Kačjek, pa v naših ogradah, če je bilo sonce, sem jih vedno najdel. Takrat je bilo junaštvo gada ali modrasa ubiti in ga nekam obesiti, da ga ljudje vidijo. Lovili smo jih s palico, na precep. Palica je bila na enem koncu razprta, vmes je bila paličica, da je palica zarezala, si dal to kači za vrat in hitro potegnil, pa je kačo stisnilo. Ko smo plezali po češnji, smo v subratu zagledali kačo. Smo ji vojsko

» Takrat je bilo junaštvo gada ali modrasa ubiti in ga nekam obesiti, da ga ljudje vidijo.«

napovedali. Eden je šel na češnjo, je imel palico sabo, drugi so spodaj čakali, da smo ga, ko je vrgel gada ali modrasa dol, ubili. V tetinih časih so kače lovili zaradi zdravil, so kačje glave nosili, verjetno lekarnarjem, in delali iz strupa protistrup za kačji pik. Malnarjev stric je bil pastir in je s tem služil. Naredili smo tudi kačji britof, križčke smo naredili iz palčk. Modras je bil Nemeč, Italijan je bil zelenec, martinček je bil partizan; tako smo jih klasificirali.

Šolanje ste nadaljevali v gimnaziji v Postojni.

Prvo leto sem bil v internatu v Postojni, v INCIS-u, star trinajst let. Tam je bilo treba plačevati, nekaj so kompenzirali s krompirjem, s pridelki. Potem sem

» Sem rekel magistri, ki je propagirala poklic veterinarja: »Tega jaz ne bom počel, da bi hodil z roko v usrano rit.«

par mesecev stanoval v Majlontu, nato v Pivki pri moji teti, mamini sestri, so tam imeli stanovanje. Potem sem se vozil od doma do Rakeka s kolesom, pozimi z avtobusom, naprej pa z vlakom do Postojne.

Že kot otrok ste bili raziskovalec anatomije.

Eno psičko smo dobili z Unca od tete. Potem ko je psica odšla na drugi svet, sva ji z Urbanovim Jožkom, stara sva bila šest, sedem let, s pipci, ki smo jih takrat imeli, razparala trebuh in rihtala anatomijo. Jožko je rekel, da zna to narediti bolje, ker je bil njegov oče klovc. To je bila prva »operacija«. Jožko je bil moj glavni pomočnik tudi, ko smo se borili z martinjskimi pastirci. Naslednja »operacija« je bila pa taka: Mihelnovi so imeli žleht vola s špičastimi rogovi. Zraven krav sem pasel tudi jance. Imeli smo janca plemenjaka, smo ga jahali, ko smo se šli za arabsko konjenico. Hrenovi od malna so imeli veliko čredo jancev. Njihov pastirček je jahal njihovega janca, mi smo pa našega Čalija. Ata mu je dal ime po ameriško Čarli, mi smo mu rekli Čali. No, potem, enkrat, ko priženem živino domov, pogruntam, da janke ni. Z Jožkotom sva jo šla iskat in sva jo najdla nad staro Primšarjevo hišo. Je bilo revše tam pa čreva ob njej, je jokalo, stokalo. Mihelnov vol ji je pretrgal trebuh. Šla sva domov po kareto in sva pripeljala janko domov. Sva rekla: »Ja, najboljšo, da jo kar zakoljeva.« Se je spet javil Jožko, ker je bil oče klovc.

Ste upokojeni veterinar.

K mami je hodila magistra in hvalila veterinarski poklic. Sem rekel: »Ne, to pa ne.« Malo pred tem je prišel k nam ta stari Böhmi, ker se je našemu juncu črevo prevrglo. Tako je on diagnosticiral in dejansko je bilo res. Böhmi je šel z roko notri v junca in je prišel s krvavo roko ven. Sem rekel magistri, ki je propagirala poklic: »Tega jaz ne bom počel, da bi hodil z roko v usrano rit.« Vendar sem poklic rad opravljal. Sem bil prva generacija, ki je študirala veterino v Ljubljani.

Najprej ste bili v službi v Kmetijski zadrugi Cerknica.

Začel sem v Kmetijski zadrugi Cerknica na govedorejskih obratih: Marof, Unec, Nadlesk, Markovec, Snežnik, Nova vas, Ravnik. Potem je prišla slinavka in parkljevka iz Italije. Hoteli smo narediti preventivo. Živino smo cepili z eno vakcino dvomljive kvalitete, ki so jo Srbi proizvedli na eni farmi; raznesli smo bolezen na živali. Najprej smo

Zdaj preučuje življenjepis matematika Iva Laha iz Štrukljeve vasi.

morali vse živali izolirati. Takrat, ko je bila slinavka, se je poklalo vse krave na Marofu in Nadlesku, je šlo petsto krav in pitancev. V Cerknici sem bil slaba tri leta, potem sem dobil službo v Kmetijski zadruzi Postojna.

Kakšni so bili odzivi na vaši knjigi?

Vaš rojak iz Žerovnice, moj brat mu je ponudil mojo prvo knjigo, je rekel: »Vso šolo nisem niti ene knjige prebral, to sem pa od šusa.« Iz Kalifornije je klicala, kako je zadovoljna z mojo knjigo.

Ljudje, ki so takrat živeli, tistim je opisani čas blizu. S Kanade je bila tudi vsa presrečna, ko jo je brala, pa iz Argentine.

Kaj sedaj preučujete?

Pišem življenjepis Iva Laha. Potem ko sem dobil ene papirje iz Lahove hiše, sem to začel urejati in pregledovati. Naletel sem na podatke, ki so malo drugačni od do sedaj znanih. Oče od Iva Laha je bil napol za veterinarja, je bil iznajdljiv, je rezal prašiče itd. Obvladal je zagovarjanje zoper bolezni. Župnik pri Svetem Vidu je dejal, da mora to knjižico, ki jo uporablja pri zagovarjanjih, prinesiti v farovž, da jo likvidirajo. Ivo, ki je vse to poslušal, se je zbal, kakšna usoda bo trefla očeta, zato je knjižico zažgal pod kotlom, da bi očeta rešil. Potem mu je bilo žal. Verjetno je bilo več teh knjižic. To, kar pišem, je bolj proza, z matematiko nimam kaj. Čeprav sva z Lahom precej narazen, on je začel šolo 1903, jaz pa 1943, sva bolj sorodna kot z generacijo danes. Danes je brzina.

Hidroizolacije

Lesene konstrukcije
nadstreški, lesene terase in fasade

Krovstvo, kleparstvo in tesarstvo
poševne, navne in zelene strehe

MGing

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

My Green roof

MGing d.o.o. podružnica Notranjska

BALETNO DRUŠTVO POSTOJNA

vabi k vpisu v šolskem letu 2021/22

Baletne vaje potekajo ob ponedeljkih in sredah v Dvorani Gasilskega doma Cerknica (1. nadstropje).

BALETNE URICE ZA NAJMLAJŠE
Spoznavanje osnovnih baletnih korakov skozi igro

BALETNA PRIPRAVNICA
Osvajanje baletnih prvin

BALETNA ŠOLA
Pouk baleta po programu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport

INFORMACIJE:
baletnodrustvo.postojna@gmail.com
040-223-069

Facebook icon

Logo of the Municipality of Cerknica (Občina Cerknica)

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Kanalizacija bi bila ekonomsko neupravičena

V četrtek, 23. septembra, je potekala 19. redna seja Občinskega sveta Občine Cerknica. Občinski svetniki so obravnavali deset točk dnevnega reda. Med drugim so potrdili tudi drugi rebalans proračuna, ki je bil potreben zaradi sprememb na prihodkovni in odhodkovni strani.

V drugem rebalansu proračuna Občine Cerknica za leto 2021 se predvideva kumulativno višje prihodke za 46.516 evrov glede na veljavni proračun 2021, v katerem so bili načrtovani prihodki v višini 13.386.723 evrov. Načrtuje se tudi za 46.657 evrov višje odhodke, kar je za 0,32 odstotka več od veljavnega proračuna, ki je predvidel odhodke v višini 14.305.607 evrov. Pri naložbah se bodo načrtovani odhodki kumulativno zvišali za 130.497 evrov. Največ od tega bo šlo za obnovo Doma na Slivnici. Občina bo v sanacijo vložila še 99.590 evrov. Veliki stroški obnove so zaskrbeli svetnike stranke Naša Notranjska (NaNo), ki so župana občine Cerknica **Marka Ruparja** opozorili, da je bila najprej načrtovana postopna obnova. Župan je poudaril, da se je med posegi izkazalo, da je dom v precej slabem stanju, tako da je bilo treba pristopiti celostno. »Na žalost pa trenutne razmere v gradbeništvu in vrtočlave cene storitev niso na naši strani, zato upam, da se bo dogajanje v tem sektorju tudi kmalu umirilo,« je poudaril župan. Svetnike NaNo je zanimalo, ali se bo glede na velike finančne vložke dvignila tudi najemnina. Župan je poudaril, da je pogodba z najemnikom sklenjena za obdobje petih let, potem pa se bo glede na izboljšano stanje doma treba pogovarjati tudi o višji najemnini.

Svetniki so se na seji seznanili tudi s podrobnim prostorskim načrtom za novo naselje v Martinjaku, ki bo zgrajeno na območju nekdanje tovarne. Načrtovalci pravijo, da se novo naselje neposredno povezuje na sisteme značilnih krajinskih in kulturnih elementov Cerknškega jezera ter samega naselja Martinjak. V načrtu je izgradnja 42 različnih stanovanjskih objektov, gasilskega doma in objekta centralnih dejavnosti. Razpon velikosti parcel je od 300 m² ter vse do 1200 m². Čeprav je svetnik **Bogdan Zevnik** izpostavil, da gre za pregosto naselitev, pa so se svetniki strinjali, da je zasnova nove soseske primer dobre prakse, ki sledi potrebam različnih generacij.

Po mnenju Bogdana Zevnika pa novelacija idejne zasnove odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode za naselja Žerovnica, Lipsenj in Gorenje Jezero prebivalce tega dela

občine postavlja v neenakopraven položaj, saj ne bodo imeli možnosti priklopa na javno kanalizacijsko omrežje. Analiza je pokazala, da bi bila izgradnja kanalizacijskega omrežja v teh vaseh ekonomsko neupravičena, zato novelacija v aglomeraciji Žerovnica, Lipsenj in Gorenje Jezero predvideva izgradnjo malih čistilnih naprav (MKČN) za vsak objekt posebej. Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode je s spremembami v letu 2015 uvedla ekonomski kriterij izgradnje infrastrukture v aglomeracijah do 500 PE, kjer je v 2. odstavku 19. člena opredeljeno, pod katerim pogojem ni treba zgraditi javne infrastrukture, vendar je ta možnost dopustna samo v aglomeracijah z obremenitvijo do 500 PE in ob izpolnjevanju kriterija, da je naložba v javno infrastrukturo najmanj trikrat dražja. Konkretno je analiza za Žerovnico pokazala, da bi naložba v javno kanalizacijsko omrežje za 76 objektov stala najmanj 976.004 evrov, opremljanje aglomeracije z MKČN pa 247.000 evrov, torej 3250 evrov na posamezen objekt. Na Lipsenju bi bila vrednost investicije v javno kanalizacijsko omrežje za 51 objektov 564.711,43 evra, vrednost opremljanja aglomeracije z MKČN pa je 165.750 evrov, kar pomeni 3250 evrov na objekt. Na Gorenjem Jezeru je 91 objektov; vlaganje v javno infrastrukturo po izdelani analizi bi znašalo 1.149.010 evrov, po izračunu stroškov opremljanja aglomeracije z MKČN pa je ocenjena vrednost opremljanja celotne aglomeracije 295.750 evrov. »Ti izračuni jasno kažejo, da izgradnja kanalizacije v tem delu občine nikakor ni ekonomsko upravičena, glede na mnenja strokovnjakov pa bi bile MKČN boljše tudi z vidika občutljivega naravnega okolja. Kot je praksa tudi v drugih krajih po občini, kjer priklop na javno omrežje ni mogoč, bo občina ponudila možnost subvencioniranja v višini 3500 evrov na posamezno gospodinjstvo, gospodinjstvom pa tudi ne bo treba plačati komunalnega prispevka v povprečni višini 1500 evrov, tako da občani nikakor ne bodo prikrajšani,« je pojasnil župan. Svetniki so predlog novelacije po živahni razpravi potrdili.

Dovozna cesta za biatlonski center

Pri Biatlonskem centru Srebrno jezero v Cerknici poteka izgradnja dovozne ceste v dolžini 175 m, ki bo uporabnikom biatlonskega centra olajšala dostop. Zdaj je dostop do biatlonskega centra urejen po funkcionalnem zemljišču Centra starejših Cerknica. Poleg tega pa območje ob Cerknšičici, na severnem delu Centra starejših Cerknica, v planskih dokumentih predstavlja tudi evakuacijsko področje za naselje Cerknica, tako da bo pridobitev pomembna tudi z varnostnega vidika. Pogodba z izbranim izvajalcem CPK, d. d., je bila podpisana 13. avgusta, predviden zaključek del pa je 24. novembra 2021. Pogodbena vrednost del znaša 95.736,49 evra. ■

Rekonstrukcija ceste Grahovo–Bločice

V začetku septembra se je začela rekonstrukcija ceste od Grahovega proti Bločicam. Promet že poteka izmenično enosmerno. Spremenjen prometni režim naj bi veljal do avgusta 2022. Občina Cerknica voznike prosi za upoštevanje spremenjene prometne signalizacije in strpnost. Rekonstrukcija obsega ureditev državne ceste R1-212, odsek 1118 Cerknica–Bloška Polica od km 7.200 do km 9.320 (Grahovo–Bločice) ter umestitev trase kolesarske steze po terenu ob regionalno cesto. Naložbena vrednost znaša 3,6 milijona evrov in bo v višini 2,6 milijona evrov sofinancirana iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Cilja investicije sta vzpostavitev boljše prometne povezanosti ter razvoj ustreznih infrastrukturnih pogojev za trajnostno mobilnost. ■

Izgradnja tlačne kanalizacije in črpališča

Dne 24. septembra se je zaključila izgradnja tlačne kanalizacije in črpališča Unec. Investicija obsega izgradnjo kanalizacijskega tlačnega voda v dolžini 275 m ter izgradnjo črpališča. Dela, ki jih je izvajalo podjetje Samprt, d. o. o., so se pričela konec maja. Vrednost naložbe, skupaj z gradbenim in arheološkim nadzorom, znaša 76.627 evrov. Naložba bo omogočila priključek na kanalizacijsko omrežje, ki je bilo skupaj s pločnikom v Slivicah zgrajeno leta 2018. Kot je poudaril višji svetovalec občinske uprave za komunalno in cestno dejavnost **Samo Mlinar**, bodo stanovanjski objekti v naselju Slivice lahko priključeni že letos, v prihodnje (po izgradnji kanalizacijskega omrežja v preostalem delu naselja) pa se bodo priključili tudi vsi drugi objekti v Slivicah in delu Unca. ■

Obnova mostu

Zaradi obnove dotrajanega mostu je cesta Gorenje Jezero–Laze od 1. septembra neprevozna. Obvoz je mogoč po lokalni cesti Gorenje Jezero–Klance–Laze ali po lokalni cesti Dolenje jezero–Otok–Laze. Čeprav je bilo sprva načrtovano, da naj bi se dela zaključila do konca septembra, pa je nov predviden zaključek dokončanja obnove zaradi prevoza sena z jezerskih površin 18. oktober 2021. Pogodba za obnovo mostu je bila z izvajalcem podjetjem AS Siga, d. o. o., in podjetjem MANI, d. o. o., ki opravlja strokovni nadzor, podpisana v začetku junija, dela pa se izvajajo. Pogodbena vrednost del je 97.858 evrov. V okviru obnove so bile izvedene statične ojačitve temeljev, nosilnih stebrov, izdelana je tudi nova plošča s hidroizolacijo. Most bo dobil tudi nov asfalt in ograjo. Gre za najdaljši most v občini Cerknica, meri namreč 40 m. Voznike prosimo, da upoštevajo spremenjeno prometno signalizacijo. ■

Ekodukt

Z Ministrstva za okolje in prostor so poslali obvestilo, da bo od 13. septembra do 15. oktobra 2021 javno objavljena pobuda za pripravo državnega prostorskega načrta (DPN) za ekodukt na odseku avtoceste Unec–Postojna. Pobudo je podalo Ministrstvo za infrastrukturo, investitor je Dars, d. d. Načrtovana ureditev posega na območje občin Cerknica in Postojna, zato je bila v gasilskem domu na Uncu 22. septembra organizirana tudi javna predstavitev za obe občini. Načrtovani ekodukt je dolžine približno 110 m in premošča tri prometnice: regionalno cesto na odseku Postojna–Rakov Škocjan, avtocesto Unec–Postojna in železniško progo Ljubljana–Divača. Uporabna površina za prehod prostoživečih živali na najožjem delu ekodukta je široka 120 m. Zasnova ekodukta omogoča tudi širitev avtoceste v šestpasovnico. ■

Podpis namere

Župani občin Cerknica, Bloke in Loška dolina so skupaj z **Ljobo Jenče**, predstojnico Glasbenonarodopisnega inštituta pri ZRC SAZU v Ljubljani **dr. Mojco Kovačič** in direktorico Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica **Marijo Hribar** 9. septembra v cerkvi v Zelšah podpisali namero za digitalizacijo arhiva 72 kaset ljudskih pesmi Notranjske. Leta 1988 je Ljoba Jenče dala Občini Cerknica, ki je tedaj obsegala tudi Loško dolino in Bloke, pobudo za ohranjanje ljudskih pesmi Notranjske. V sodelovanju z Glasbenonarodopisnim inštitutom, Radiem Slovenija in ob podpori Ministrstva za kulturo je vztrajno trkala na vrata ljudskih pevcev in pevcev ter inštitucij. Nekdaj enotna občina Cerknica se je med tem razdelila še na občini Bloke in Loška dolina. Župani vseh treh občin so si enotni, da je arhiv zbranega gradiva ljudskih pesmi Notranjske neprecenljiv pričevalec identitete teh krajev in kot nesnovna kulturna dediščina ljudi potreben skrbnega varovanja. Podpisniki so se zavzeli, da se zbirka digitalizira do konca leta 2024. Podpisu je sledil letni koncert Kulturnega etnomuzikološkega društva Folk Slovenija, ki ga je v celoti posnel Radio Slovenija. Nastopili so: Cintare, Duo Pella ter Dino Murtezani in Tilen Stepinšek, Ljoba Jenče, Marino Kranjac, Rožančevi fantjiči, Vruja in Zingelci. Gost večera je bila zasedba Balkan Open Jam. ■

Obnovljen gasilski dom

Dne 27. avgusta je župan občine Cerknica **Marko Rupar** bezovskim gasilcem tudi uradno v uporabo predal obnovljen gasilski dom. Blagoslovil ga je župnik **Maks Ipavec**. Za glasbeni premor je poskrbel harmonikar **Anže Nared**. Obnova objekta se je začela v začetku septembra 2020. Razlog za obnovo pa je bila prostorska stiska. Obstoječi prostori niso več ustrezali potrebam društva. V okviru sanacije so odstranili stolp in na njegovem mestu prizidali garažo s shrambo. Na jugovzhodni strani je gasilski dom dobil večnamenski prostor v velikosti 35 km². Zamenjali so dotrajana okna, poskrbeli za obnovo stranišč, prizidek je dobil nove tlake in keramiko. Stari in novi del krasi nova fasada. Urejena sta meteorna kanalizacija in strelovod, v okolici objekta pa so postavljeni novi robniki. Seznam pridobitev gasilskega doma je dolg, kar je zagotovo rezultat medsebojne pomoči in vzajemnega sodelovanja med Občino Cerknica, bezovskimi gasilci in domačini. Vrednost celotne investicije je 110.000 evrov, 20.000 evrov pa je prispevalo Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Bezuljak iz lastnih sredstev. Predsednik PGD Bezuljak **Vinko Hren** se je zahvalil članom, domačinom, donatorjem in Občini Cerknica za podporo. ■

Parkirnina se že zaračunava

Evropski teden mobilnosti (ETM) in odprtje nove kolesarske steze od Cerknice do Dolenjega Jezera je Občina Cerknica izkoristila za promocijo gibanja in uporabe parkirnih površin v Cerknici. Dostop do Cerkniškega jezera bo zaradi novozgrajene kolesarske steze in pešpoti povsem varen peš, s kolesom, skirojem, rolerji, zato je cilj Občine Cerknica in Notranjskega parka, da se obiskovalce spodbudi k trajnejšim oblikam mobilnosti. K temu cilju bo pripomoglo tudi zaračunavanje parkirnine na parkirišču Jezero. Parkirnina se je začela zaračunavati 19. septembra. V obdobju od 1. marca do 30. septembra je parkirišče plačljivo od 7.00 do 18.00, v obdobju od 1. oktobra do konca februarja pa od 9.00 do 16.00. Parkiranje bo za osebne avtomobile prvo uro brezplačno, vsaka nadaljnja ura pa bo znašala 2 evra. Cena parkirnine za avtodome bo 5 evrov na uro. Parkirnilo bo mogoče plačevati tudi elektronsko, prek SMS-sporočil, aplikacije in socialnih omrežij (Whatsapp, Viber, Facebook, Messenger, Apple chat). Nadzor bo izvajalo Medobčinsko redarstvo skupne občinske uprave občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke. Domačine in obiskovalce prosimo za razumevanje in upoštevanje prometne signalizacije. Občina Cerknica bo s sredstvi iz naslova parkirnin zagotavljala sprotne naložbe v razvoj turistične infrastrukture. ■

V okviru ETM podeljena tudi priznanja prostovoljcem

Prostovoljci v humanitarnih organizacijah so se v času epidemije covid-19 zares izkazali. Občankam in občanom so pomagali z varstvom, prevozi, nakupi življenjskih potrebščin. 20. septembra sta jim na ploščadi pred Kulturnim domom Cerknica župan Marko Rupar in predsednica območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke Meta Zalar podelila priznanja za požrtvovalno delo. Dogodek je potekal v okviru Evropskega tedna mobilnosti.

Prejemniki priznanj so: **Olga Braniselj, Anita Gnezda, Edvarda Godeša, Nevenka Hiti, Dragica Intihar, Majda Intihar, Mirko Jakovljevič, Katarina Kavčič, Marko Kovačič, Boris Krašovec, Helena Krašovec, Savo Markovič, Ivanka Matičič, Branka Mlakar, Zlata Mlakar, Tanja Modec, Anamarija Modic, Dragica Modic, Erik Mramor, Martina Mramor, Milica Nabergoj, Zora Obreza, Heda Opeka, Milena Petrič, Cilka Pirman Gradišar, Laura Pokleka, Maja Preradovič, Marija Prevc, Milka Prhne, Samo Raljevič, Zmaga Raljevič, Marija Sečnik, Viktor Soko, Nejc Stražiščar, Aleš Svenšek, Cvetka Šavel, Šebalj Mikše, Aleksandra Šega, Franc Škerl, Lili Škerl, Damijana Škrli, Slavka Telič, Blanka Tomažič, Vladimir Trajkov, Nejc Ule, Igor Zakrajšek, Ivanka Zalar, Meta Zalar, Neva Zemljak, Marica Zgonc, Vid Zgonc, Ivana Zigmund, Anica Žnidaršič, Anton Žnidaršič, Maja Žnidaršič, Miha Žnidaršič, Peter Žnidaršič in Bojana Žvokelj.**

Med njimi so tudi prostovoljci Zavoda Sopotniki. Gre za neprofitno, nevladno organizacijo, ki preprečuje osamljenost starejših prebivalcev predvsem iz manjših, odročnejših krajev, ki zaradi oddaljenosti, odsotnosti avtomobila ali slabih prometnih povezav skoraj ne zapuščajo doma. Poleg prevozov starostnikom zagotavljajo spremstvo prostovoljca, ki jih po potrebi pospremi k zdravniku, po nakupih ali drugih opravkih, jih počaka in odpelje nazaj domov. Kot je povedal koordinator programa v občini Cerknica **Gregor Pokleka**, uporabniki z veseljem uporabljajo storitev, tako da se je odločitev za uvedbo brezplačnih prevozov za starejše v občini Cerknica pokazala kot pravilna. Tudi v jeseni življenja je namreč pomembno biti mobilni.

**RECIKLAŽA VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV
ODKUP VOZIL - PRODAJA VOZIL**

Avtorosi d.o.o.
Ravbarkomanda 11
6230 Postojna
Tel.: 05 726 11 44
Gsm: 041 410 224 in 041 617 723
www.avtorosi.si

Vir: www.cerknica.si Fotograf: Ljubo Vukelič

Uradno odprtje kolesarske steze

17. septembra 2021 je župan občine Cerknica Marko Rupar v družbi državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo Aleša Miheliča in direktorja Notranjskega regijskega parka (NRP) Matevža Podjeda slavnostno odprl novo kolesarsko stezo, ki povezuje Cerknico in Dolenje Jezero.

Program, ki ga je povezovala **Maruša Mele Pavlin**, so z nastopi popestrili **Vilina Rajk**, Godba Cerknica, Mažoretni, twirling in plesni klub Mace Cerknica ter Komorni zbor Fran Gerbič.

Na poti proti Cerkniškemu jezeru so župana, državnega sekretarja in direktorja NRP pospremili predstavniki društev – Telesno-kulturnega društva Sovica, Športno rekreativnega društva Žogica, Nogometnega kluba Cerknica, Ping pong kluba Rakek, domačega balinarskega in domačega smučarskega kluba, pa tudi članov Notranjskega študentskega kluba ter Združenja šoferjev in avtomehanikov Cerknica. Ob poti so se ustavili pri novi označevalni tabli Starih slik, novem parkomatu in novi popravjalnici koles.

Na sejemske delu prireditve so se predstavili Policijska postaja Cerknica, Bike center Cerknica, Izišport, Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Postojna, Cerknica, Pivka,

Loška dolina in Bloke ter Notranjski regijski park.

Občina Cerknica se zahvaljuje vsem sodelujočim in gostom, občanke in občane pa vabi, da kolesarsko stezo in pešpot v skladu z letošnjim sloganom Evropskega tedna mobilnosti »Živi zdravo. Potuj trajnostno.« čim večkrat uporabijo.

Skupna vrednost naložbe znaša 631.000 evrov. Evropska unija in Ministrstvo za infrastrukturo sta zagotovila slabih 100.000, preostanek je krila Občina Cerknica iz občinskega proračuna.

Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

Spodbude trajnostni mobilnosti

Trajnostna mobilnost zagotavlja učinkovito in enakopravno dostopnost vsem, daje poudarek omejevanju osebnega motornega prometa, porabe energije in spodbuja trajnostne potovalne načine. Vključuje hojo, kolesarjenje, uporabo javnega potniškega prometa in alternativne oblike mobilnosti.

V službo peš

Trajnostna mobilnost je projekt, ki se ga mora lotiti vsak posameznik sam, kar menijo tudi v Osnovni šoli »Jožeta Krajca« Rakek. »Nekatere moje sodelavke, ki živijo v bližini šole, prihajajo v šolo peš, sicer pa se zaradi delovne obveze zelo težko uskladijo, da bi prihajale skupaj z enim avtomobilom,« je povedala **Anita Šen**, koordinatorka trajnostne mobilnosti na omenjeni šoli. Dokler je živela še na Rakeku, je tudi sama prihajala na svoje delovno mesto peš, pri čemer tudi padavine niso bile ovira. Kot koordinatorka trajnostne mobilnosti je letos prevzela pobudo projekta Evropski teden mobilnosti. »Najprej sem nagovorila učiteljski zbor, da so informacije o projektu predali staršem na uvodnem roditeljskem sestanku. Odločili smo se, da izpeljemo različne aktivnosti na matični in podružnični šoli,« nadaljuje. Dejavnost Prometna kača so izvajali od 1. do 5. razreda. »Učenci so že

» So pa potovanja z vlakom za upokoјence brezplačna.«

prvi dan projekta na izrezane papirnate krožne izseke lepili nalepke različnih barv, odvisno od načina prihoda do šole,« razloži. Pozneje so izseke prilepili na prometno kačo, ki je pritrjena v večnamenskem prostoru šole,« še pove. Otroke spodbujajo k hoji, kolesarjenju in šolskemu prevozu. Starejše učence od 6. do 9. razreda pa so nagovorili k izpolnjevanju ankete, ki jo je za njih pripravilo podjetje Envirodual, d. o. o. »Prav tako smo na matično šolo na zunanjo stran vhodnih vrat pod nadstreškom prilepili zemljevid Rakeka, na podružnico pa zemljevid Unca. Zraven zemljevidov smo priložili tudi nalepke,

s katerimi bodo učenci in starši označili šibka mesta v prometu, kajti v tem času starši ne vstopajo v prostore šole,« zaključuje Anita Šen. V okviru pouka so bili tudi ustvarjalno naravnani in so narejene izdelke poslali Občini Cerknica, ki jih je razstavila na zadnji dan projekta.

Upokoјenci z vlakom, deljeni prevozi s Sopotnikom

Zavod Sopotniki, ki je zasebni neprofitni zavod, ustanovljen z namenom starejšim občanom iz ruralnih območij ponuditi brezplačne prevoze in jim tako pomagati pri vključevanju v aktivno družbeno življenje, prav tako teži k trajnostni mobilnosti, saj nudi možnost deljenih prevozov. To pomeni, da se v enem prevoznem sredstvu pelje več ljudi. V času covid-19 sicer zaradi varnosti ne nudijo deljenih prevozov. »Pred izbruhom virusa pa smo imeli to možnost, vendar ni bilo kakšnega velikega povpraševanja po deljenih prevozih,« mi pove **Gregor Pokleka**, ki skrbi za koordinacijo.

So pa toliko bolj trajnostno mobilni člani Društva upokoјencev Rakek, ki so se pred petnajstimi leti odločili, da bodo na svoje izlete kdaj pa kdaj odšli z vlakom. Povod za to je bila zgolj želja po spremembi, po nečem novem. »Železniško postajo imamo pred nosom, zakaj ne bi tega izkoristili,« se sprašuje **Jana Skuk**, ki že 15 let organizira izlete za člane društva. Ti prihajajo iz različnih slovenskih krajev, Ljubljane, Logatca, ter seveda iz okoliških krajev, ne samo z Rakeka. »Na zadnjem izletu smo bili v Mariboru,« pove. Z mislimi se nato vrne na prvi izlet z vlakom: »Obiskali smo Šentjur pri Celju, Ipavčevo hišo, Muzej Južne železnice.« Običajno jim kraj predstavi lokalni vodnik, do katerega pridejo prek turistično-informacijskega centra kraja, ki ga nameravajo obiskati. »Potovanja z vlakom so dobra tudi zato, ker število sedežev ni omejeno; naenkrat lahko potuje tudi 120 izletnikov,« pove sogovornica. So pa potovanja z vlakom za upokoјence brezplačna. Od 1. julija 2020 se namreč lahko upokoјenci oziroma osebe, starejše od 65 let, imetniki invalidske evropske kartice in vojni veterani na podlagi Zakona o prevozih v cestnem prometu brezplačno

LASTNIKI GOZDOV

Nudimo vam:

- Odkup lesa na panju ali kamionski cesti
- Posek in spravilo lesa

Zagotavljamo pošteno izmero lesa, konkurenčne cene ter plačilo po dogovoru.

Info: **TAKSUS** d.o.o.
TAKSUS, gozdarski inženiring, d.o.o.
Reška cesta 21, 6258 Prestranek

☎ 030 329 527 - Vladimir

☎ 041 954 977 - Milan

www.taksus.si

vozi v medkrajevnem javnem potniškem prometu. Od 1. oktobra je za upokoјence in starejše od 65 let brezplačen tudi javni mestni potniški promet v Ljubljani in Mariboru. »So bila pa potovanja z vlakom že pred uvedbo brezplačnega potovanja cenejša, sploh ob nakupu karte senior ali skupinske karte,« doda Jana Skuk. Starejši od 65 let, ki so državljani EU, so namreč lahko s kartico ugodnosti SENIORJI koristili 30-odstotni popust od ponedeljka do petka, 50 odstotkov ob sobotah, nedeljah in praznikih (v notranjem prometu). Ker pa povsod z vlakom ni mogoče iti, Društvo upokoјencev Rakek oziroma zanj Jana Skuk občasno organizira tudi izlet z avtobusom. Že letos so bili na treh izletih.

Kombiniranje različnih prevoznih sredstev

Da oddaljenost delovnega mesta od stalnega prebivališča ne more biti izgovor za trajnostno nemobilnost, potrjuje 51-letna sogovornica, ki v Ljubljani dela že več kot 30 let. Pri tem uporablja tako javni prevoz kot lasten avtomobil, večinoma pa se pri vožnji komu pridruži. »Da vse to organiziraš, malo traja. Ni najbolj enostavno, tudi udobno, ampak gre, če nisi na komot,« pove. Običajno se v Ljubljano vozi še z eno osebo iz Cerknice in dvema osebama iz Postojne. »Moraš zvečer zavrteti telefon in povprašati, kdo gre naslednji dan kdaj proti Ljubljani,« doda sogovornica. V preteklosti je velikokrat našla prevoz prek spletnega portala Prevoz.org. Ta je namenjen vsem, ki želijo deliti ali iščejo prevoz. Trenutno pa opaža, da je število ponudnikov nizko: »Nekateri so izgubili službo, drugi delajo od doma, seveda pa je treba upoštevati tudi varnost in priporočila NIJZ.« Organizatorji strani Prevoz.org priporočajo, naj se ponudniki v največji možni meri izogibajo stikom z ljudmi, ki kažejo znake nalezljive bolezni, in povedo, da lahko prevoz ne glede na dogovor vedno zavrnejo. Priporočajo prevoz ene osebe, ki sedi na zadnjem sedežu.

»Pred izbruhom virusa pa smo imeli to možnost, vendar ni bilo kakšnega velikega povpraševanja po deljenih prevozih.«

Čeprav sogovornica gleda na ekologijo in je njeno delovanje zagotovo trajnostno naravnano, pa ima vpliv na organizacijo prevozov tudi finančni vidik. »Če se sam voziš, je zagotovo dražje,« pove. Kljub temu se včasih odpelje do Ljubljane z lastnim avtomobilom, a le do avtobusnega postajališča Barje, ki ima oznako P + R, kar slovensko pomeni »parkiraj in se pelji«. Parkirišče P + R Barje se nahaja ob južni ljubljanski mestni vpadnici, Barjanski cesti in povezuje državno in mestno cestno omrežje. V središče Ljubljane se nato sogovornica odpelje z mestnim avtobusom št. 9. »10 minut pa sem tam,« pove. Ta način je ugoden tudi zato, ker se s plačilom parkirnine pridobi pravico do dveh voženj z mestnim avtobusom, ki velja do 23.59 tistega

dne, za katerega je parkirнина plačana. Sogovornica pa me opozori: »Če so na avtocesti zastoji, te pa nobeno prevozno sredstvo ne reši. Zato velikokrat potujemo čez Rakitno.«

Včasih delavskih avtobusov več

Za delavce nekdanjega Bresta so bili delavski avtobusi organizirani že leta 1965. »V Tovarno pohišstva se vozi z avtobusom na delo 200 delavcev ali 1/3 članov TP Cerknica. Njihov delovni dan je daljši. Na delo prihajajo iz smeri Rakitna, Žilce, Begunj in Unca,« lahko preberemo v Brestovem obzorniku iz leta 1968. Nič drugače ni bilo 20 let pozneje, bilo je le še več linij. V Brestovem obzorniku iz leta 1987 namreč lahko preberemo: »tudi prevozi na delo so na Brestu dobro urejeni«. Danes se dnevno na delavskih prevozih v občini Cerknica vozi med 200 in 250 potnikov, mi pove **Matjaž Polanič** iz podjetja Nomago. Doda: »V Cerknici za delavske prevoze v Nomagu skrbimo s skupno devetimi avtobusi, pri čemer jih je pet v jutranjem času in štirje v popoldanskem času.« Lokacij vožnje zaradi poslovnih skrivnosti Polanič ni izdal.

Avtor: **Dejan Tasić** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Evropski teden mobilnosti v občini Cerknica

Že drugo leto so se v občini Cerknica v okviru Evropskega tedna mobilnosti (ETM) od 16. do 22. septembra odvijale različne dejavnosti. Občina je z udeležbo pri aktivnostih občanke in občane redno spodbujala k večji uporabi trajnostnih oblik mobilnosti, aktivnemu in zdravemu načinu življenja ter varovanju okolja.

Ob začetku Evropskega tedna mobilnosti je župan občine Cerknica **Marko Rupar** v nagovoru povedal, da je pomembno ljudi ozaveščati o alternativah, ki so okolju prijaznejše. Cilji ETM sovpadajo z usmeritvami Občine Cerknica, zapisanimi v Celostni prometni strategiji.

Občina je v okviru ETM pripravila pester izbor dejavnosti – od infrastrukturnih pridobitev do dogodkov, namenjenih različnim generacijam, vse z namenom spodbujanja zdravega in trajnostnega načina življenja. Že prvi dan ETM se je tako v vseh osnovnih šolah v cerkniški občini začela igra Prometna kača, ki je trajala ves teden mobilnosti. Igra je potekala tako, da so otroci lepili nalepke na plakat »prometne kače« vsakič, ko so v šolo prišli s trajnostnim

mobilnim sredstvom (kolo, skiro, rolka, javni prevoz ali peš). Namen igre je bil spodbujati hojo, kolesarjenje in uporabo javnega prevoza za pot v šolo. Šolarji so v šolo prišli na okolju prijazen, varen in zdrav način, motoriziran promet in emisije CO₂ v okolici šol pa so se zmanjšali. Otroci so bili igri zelo naklonjeni in so pridno ter vestno lepili nalepke na plakat.

Sočasno so v vseh osnovnih šolah izobesili plakate oziroma zemljevide, kamor so učenci in učitelji lepili nalepke na mesta, kjer se po njihovem mnenju nahajajo najnevarnejši odseki za hojo in kolesarjenje ter za prečkanje nevarni prehodi za pešce. Odziv je bil pozitiven in zelo dobro sprejet. Občina je tako neposredno pridobila odziv najmlajših

občanov, sedaj pa lahko temu primerno tudi pristopa in išče rešitve za povečanje varnosti v prometu.

17. septembra je župan občine v družbi državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo **Aleša Miheliča** in direktorja Notranjskega regijskega parka **Matevža Podjeda** slavnostno odprl novo kolesarsko stezo, ki povezuje Cerknico in Dolenje Jezero. Odprtje so spremljali tudi razni nastopi ter mini sejem trajnostne mobilnosti. Občani so si lahko tudi sposodili kolesa in jih preizkusili na novi stezi. Novi pridobitvi ETM sta tudi stojalo za kolesa ter popravilnica koles na parkirišču Jezero.

18. in 19. septembra so se lahko občanke in občani različnih generacij podali po ulicah Cerknice na lov za zakladom; pustolovščino z zanimivimi nalogami sta pripravili **Tjaša Dernikovič** in **Janja Mihelčič**. Cilji dejavnosti so bili sproščeno druženje in spoznavanje pomembnih točk Cerknice; sprehod po 2,5 km dolgi poti ter spodbujanje aktivnega in zdravega življenja.

V ponedeljek, 20. septembra, sta župan Marko Rupar in predsednica Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke **Meta Zalar** podelila prostovoljcem priznanja za požrtvovalno delo, še posebej v času epidemije covid-19. Slavnostni dogodek je potekal na ploščadi pred Kulturnim domom Cerknica, priznanja pa so dobili tudi prostovoljci Zavoda Sopotniki. ETM se je slavnostno zaključil 22. septembra z dnevom brez avtomobila. Letos je Občina Cerknica za določen čas zaprla ulico Videm za motorizirana vozila, šolarji in občani pa so se lahko prosto sprehajali, kolesarili in rekreirali. Šolarji so čas in prostor izkoristili tudi za risanje in ustvarjanje, najmlajši pa so pripravili razstavo trajnostne mobilnosti, ki je krasila en odsek zaprte ulice. Pozitiven odziv občanov in spodbudna udeležba na vseh dogodkih predstavljata razlog, zakaj se Občina Cerknica trudi spodbujati rabo trajnostnih mobilnih sredstev in sodelovati pri ETM tudi v prihodnje.

#trajnostnamobilnost

#evropskitedenmobilnosti

#samo1planet

#care4climate

#sptm

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Odzivi na izpolnjevanje pogoja PCT

V Sloveniji smo prvo okužbo s koronavirusom potrdili 4. marca 2020 in od takrat še ni minil dan, da v medijih ne bi zasledili novice na to temo. Po precej mirnem poletju je Vlada RS 15. septembra sprejela odlok, ki predvideva obvezno dokazovanje t. i. pogoja PCT (prebolevnik, cepljen ali testiran).

Vladni odlok določa, da morajo pogoj PCT izpolnjevati vsi zaposleni in uporabniki storitev ali dejavnosti, razen v primerih nujne oskrbe z osnovnimi življenjskimi izdelki in potrebščinami, zagotavljanja javnega reda in miru, varnosti in obrambe, nujnih zdravstvenih storitev, nujnih postopkov socialne in družinske problematike ter nujne osebne asistencije ter zaščite in reševanja.

Pogoj PCT morajo za čas opravljanja dela izpolnjevati vsi delavci in osebe, ki po kateri koli drugi pravni podlagi opravljajo delo pri delodajalcu ali samostojno opravljajo dejavnost, ga pa ni treba izpolnjevati v času opravljanja dela na domu. Preverjanje PCT-pogoja organizirajo odgovorne osebe, ki izvajajo ali organizirajo opravljanje dela.

Za opravljanje dela šteje tudi testiranje s testom HAG za samotestiranje. Samotestiranje se izvaja enkrat tedensko v enakih presledkih. Odgovorne osebe, ki izvajajo ali organizirajo opravljanje dela, določijo čas in kraj samotestiranja, ki je izvedeno na delovnem mestu. Sredstva za izvajanje testiranja s HAG-testi za samotestiranje zagotavlja delodajalec.

Lokalno gospodarstvo je odlok dobro sprejelo

Sara Čučnik, prokuristka podjetja ebm-papst Slovenija iz Podskrajnika, ki je vodilni svetovni proizvajalec ventilatorjev

Vlada RS je 15. septembra sprejela odlok, ki predvideva obvezno dokazovanje pogoja PCT.

»Zaprta proizvodnje si ne moremo privoščiti in že cel čas pandemije se trudimo vzpostavljati vse procese na način, ki nam zagotavlja nemoteno poslovanje.«

in motorjev, pojasni: »Zaprta proizvodnje si ne moremo privoščiti in že cel čas pandemije se trudimo vzpostavljati vse procese na način, ki nam zagotavlja nemoteno poslovanje.« V podjetju ebm-papst Slovenija je na lokaciji v Podskrajniku zaposlenih 520 ljudi, 30 jih je še v enoti na Uncu. »Narava našega dela je takšna, da bi morda delo od doma lahko

opravljalo nekje 60 zaposlenih, predvsem nas, ki delamo v pisarnah. Ko smo izvedeli, da v veljavo stopi odlok, ki določa PCT za vse, smo se s sodelavci zelo hitro uskladili, kupili teste za samotestiranje za vse tiste, ki ne izpolnjujejo P- ali C-pogoja, in o tem obvestili vse zaposlene,« razloži. Na vprašanje, kolikšen je odstotek cepljenih v podjetju, Sara Čučnik odgovori, da so v slovenskem povprečju. »Zaposleni

nimajo težav z upoštevanjem določenih ukrepov, je pa bil potreben tudi kakšen individualni pogovor, ki je situacijo uredil,« potrdi.

»Po 15. septembru je bilo hitro jasno, da se bodo tisti, ki ne izpolnjujejo pogojev, ki jih je z odlokom določila Vlada RS, morali marsičemu odpovedati, tudi kozmetičnim storitvam,« je zaskrbljena **Tina Potokar**, lastnica podjetja Lepotni Atelje Aine. Pojasni, da je kar nekaj strank dogovorjeni termin že odpovedalo, občutno pa se je zmanjšalo tudi sprotno naročanje. »Nekako predvidevam, da bo upad strank nekje

od deset do 30 odstotkov, seveda upam, da ne bo tako hudo. Ukrep je dober v tolikšni meri, da lahko delamo, kar je še vedno bolje, kot da smo zaprti,« pravi Tina Potokar, ki je prepričana, da za kozmetično in frizersko dejavnost PCT ne bi bil nujno potreben, saj imajo higienske standarde že tako visoke. Pojasni, da so v salonu že imeli primere okužb, a se ta ni v nobenem primeru prenesla na drugo osebo. Nobena od strank je ni še prosila, da bi ji kljub neizpolnjevanju pogojev opravila storitev. »Izsiljevanja ni. Naše stranke so odgovorne in že ob malenkost slabšem počutju odpovejo termin ali vsaj vprašajo za mnenje,« pojasni sogovornica. Glede testiranja zaposlenih pove,

da je možnost samotestiranja zaposlenih za opravljanje dela olajšala organizacijo, čeprav je strošek na plečih delodajalca. »Pri manjših podjetjih, z malo zaposlenimi, mislim, da to ni nek velik strošek, da bi bil breme podjetju, testiranje je treba opraviti enkrat tedensko, testi so na tržišču že pod 3,5 evra, kar pomeni, da je mesečni strošek na zaposlenega pod 15 evrov,« zaključuje sogovornica. Zaveda se, da je stanje takšno, kot je, in da je za zdravje zaposlenih in vseh okoli nas tudi strošek za teste malenkost. Si pa želi, da bi bilo testiranje brezplačno.

Nekateri ljudje so bolj, drugi pa manj strpni do preverjanja izpolnjevanja pogojev.

Pritisk na zdravstvene ustanove

Konec meseca septembra je bilo povprečje okužb nekaj manj kot 900 primerov dnevno, v bolnišnicah je bilo v oskrbi 393 covid bolnikov, od tega so bili 104 bolniki na intenzivni negi. Velik pritisk je tako tudi na bolnišnice in zdravstvene domove po Sloveniji.

Poleg vseh zaposlenih v zdravstvenih ustanovah morajo pogoj PCT izpolnjevati tudi uporabniki zdravstvenih storitev; razen nujnih primerov in izjem, ki so v odloku natančno opredeljene.

»V Zdravstvenem domu dr. Božidarja Lavriča Cerknica smo delo organizirali tako, da se PCT-pogoj preverja s podpisom izjave o izpolnjevanju PCT-pogoja na vhodu v zdravstveni dom na triažni točki,« pojasni direktorica Zdravstvenega doma (ZD) Cerknica **Olga Doles**. Še vedno velja tudi pravilo, da se bolniki na pregled pri osebni zdravniku naročijo, in tako tudi ambulantna sestra preveri PCT-pogoj. Težava, ki pri tem nastaja, je vrsta čakajočih pred vstopom v ZD, predvsem v jutranjih konicah. »Z namenom, da zmanjšamo vrsto pred vhodom, smo izjavo objavili na naši spletni strani in vsi uporabniki lahko omenjeno izjavo izpolnijo že doma pred prihodom v zdravstveni dom,« razloži Olga Doles. Nekateri uporabniki zdravstvenih storitev pa svoje neodobranje ukrepov neupravičeno izražajo že na vhodu in s tem dodatno obremenjujejo zaposlene na triažni točki. Prihaja tudi do verbalnih izpadov in neprimernega obnašanja, kar je nesprejemljivo. »Vsi zaposleni se namreč trudijo,« zatrdi, »da nudijo strokovno in pravočasno pomoč vsakemu, ki našo pomoč potrebuje, ob upoštevanju vseh vladnih navodil in odlokov, ki se nenehno spreminjajo. Ažurno in sprotno prilagajamo tudi organizacijo dela.« Trenutno nemoteno potekajo vse storitve zdravstvene oskrbe – preventivne dejavnosti, kurativne storitve, zobozdravstvene dejavnosti, laboratorij, fizioterapija, patronažna služba

» Prihaja tudi do verbalnih izpadov tako na triažni točki osebno kot tudi po telefonu, kar je nesprejemljivo.«

in reševalni prevozi. Poleg rednih dejavnosti pa izvajajo tudi vsakodnevna testiranja s HAGT- in PCR-testi ter cepljenja po ustaljenem urniku. »Zavedamo se, da bomo le s skupnimi močmi uspeli v boju s koronavirusom. Vse uporabnike zdravstvenih storitev v imenu vseh zaposlenih prosim za strpnost in razumevanje, saj je v interesu vseh nas, da delo poteka čim bolj nemoteno in strokovno,« zaključuje.

Podpora OOO Cerknica

O ukrepih za zajezitev širjenja okužb z virusom svoje člane redno obvešča tudi Območna obrtno-podjetniška zbornica (OOZ) Cerknica. Z zadnjim odlokom o načinu izpolnjevanja pogoja preboleznosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2, ki je generalen in zavezujoč za vse, se je seveda pojavilo nekaj vprašanj delodajalcev, kako ravnati z delavci, ki pogoja ne izpolnjujejo,« pove **Silva Šivec**, sekretarka OOO Cerknica. Rešitev je tedensko testiranje. »Škatlica petih testov, namenjena zaporednim petim tednom testiranja, v naših lekarnah stane okrog 16 evrov; člane smo seznanili z možnostjo nakupa pri cenejših ponudnikih, kjer se cena prepolovi.« Na OOO vsem svetujejo, da zaposlene opozorijo na to, da je treba za opravljanje dela izpolnjevati določene pogoje. Med te po novem sodi tudi PCT. Ob neizpolnjevanju pogojev se lahko po Zakonu o delovnih razmerjih izvedejo tudi postopki za prekinitve delovnega razmerja. Na to temo bodo v kratkem izvedli tudi strokovni seminar. »Veseli me, da med podjetniki zaznavam veliko mero odgovornosti, saj v večini delodajalci in njihovi delavci izpolnjujejo pogoj PCT. Zasledila sem tudi nekaj primerov dobre prakse, kjer se delodajalec in zaposleni, kljub izpolnjevanju pogojev, tedensko ali še pogosteje samotestirajo, da bi ohranili zdrav kolektiv in nemoten delovni proces,« pojasni Silva Šivec.

SK Cerknica prvič na svetovnem prvenstvu v letnem biatlonu 2021

Tekmovalka **Kiara Sterle** je med 26. in 29. avgustom prvič zastopala občino Cerknica na IBU svetovnem prvenstvu v letnem biatlonu, ki ga je gostil Nové Město na Moravě na Češkem. Kljub mladosti (med kvalificiranimi v kategoriji Junior Women je bila druga najmlajša) je cerkniška tekmovalka dosegla odlične rezultate: v sprintu na 6 km je z le enim zgrešenim strelom osvojila 28. mesto, v zasledovalni tekmi na 7,5 km pa 31. mesto. [📍 Tamara Ule @ facebook.com/biathlonworld](https://www.facebook.com/biathlonworld)

Slivnica je vpisana med planinske domove!

Upravni odbor Planinske zveze Slovenije je na svoji seji 10. junija 2021 sprejel sklep o vpisu Planinskega doma na Slivnici v register planinskih objektov.

15. septembra so v družbi župana občine Cerknica **Marka Ruparja** tudi uradno namestili tablo, ki označuje mrežo domov in koč Planinske zveze Slovenije. Planinski dom na Slivnici je bogatejši tudi za nov defibrilator (AED), ki ga je financirala Občina Cerknica. www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

Žogarija

Žogarija je mednarodni projekt, ki otroke spodbuja k športnim dejavnostim, solidarnosti, poštenosti in odgovornosti. Projekt že nekaj let gostuje tudi v občini Cerknica; tako so se 9. septembra nogometne ekipe iz okoliških šol pomerile na igrišču v Cerknici. Zagnanosti in borbenosti na igrišču ni manjkalo, je pa med mladimi vseeno prevladoval predvsem prijateljski duh.

Končni vrstni red Žogarije v Cerknici: 1. Osnovna šola (OŠ) »Notranjski odred« Cerknica, 2. OŠ »Jožeta Krajca« Rakek, 3. Podružnična šola »11. maj« Grahovo in 4. Podružnična šola »Maksim Gaspari« Begunje pri Cerknici. »Fair play« nagrado je prejela OŠ »Jožeta Krajca« Rakek. www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

V spomin na 87. obletnico smrti generala Rudolfa Maistra

Na predvečer smrti generala Rudolfa Maistra, 25. julija, smo ponosni člani Notranjskega domoljubnega društva generala Rudolfa Maistra Unec, Pevski zbor Dragonarji generala Maistra, gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Unec, Društvo Sever ter številni domačini, ki negujemo spomin na plemenitega rojaka in domačina, ki je zadnja leta bival in ustvarjal na Uncu, pripravili kulturno spominsko slovesnost.

Kulturni program so z Zdravljico začeli Dragonarji Generala Maistra. Po položitvi cvetja je vse navzoče pozdravil podpredsednik Notranjskega domoljubnega društva generala Rudolfa Maistra Unec, tudi kot recitator in povezovalac prireditve, **David Kavčič**.

Majda Radovič je recitala avtorsko pesem Skozi čas, ki se navezuje na Unec in Slivice, njena vnukinja **Tara Meta Gärtner** pa nam je zapela in zaigrala na kitaro svojo avtorsko pesem »Te tvoje oči«. S svojim obiskom in besedo nas je pozdravil podpredsednik Zveze društev general Maister **Jože Tišler**.

Slavnostni govornik **Arne Kozina** je v svojem govoru poudaril, da Maistrovo ime zaseda častno mesto v slovenski zgodovini. »Spomin na velikega rojaka ostaja trdno v duši in srcih Slovencev, ki znajo in zmorejo ceniti njegove zgodovinske dosežke. Žal pa vsi njegovi rojaki tega ne zmorejo,« je povedal. Nadaljeval je: »Ohranile so se vrline, ki so krasile Maistrove prostovoljce in kasnejše generacije narodnih junakov. Danes jih med nami ohranjajo iskreni in svobodomiselni ljudje. Domoljubi. Kajti domoljubne vrline niso le dejanja, so način življenja.«

Ob zaključku te slovesnosti pa smo se spomnili tudi 30-letnice samostojne Slovenije. Dragonarji so v njeno čast zapeli domoljubne pesmi, organizator pa je poskrbel za pecivo in kozarček dobrega vinca, ki ga je tudi general Maister zelo cenil. Sledilo je prisrčno druženje s pesmijo in lepo besedo, ki smo ga v tem času preizkušeni in samote še kako potrebovali.

[📍 David Kavčič @ Ljubo Vukelič](https://www.facebook.com/davidkavcic)

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim.

Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V septembru so 90. rojstni dan praznovali **Angela Mišič** z Bločic, **Janez Borštnik** iz Gorenjih Otav in **Mihaela Mramor** z Župenega. Čestitamo!

Avtorica: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Milica Nabergoj

Milica Nabergoj je prostovoljka že od otroštva. Že njena starša sta bila člana organizacije Rdečega križa. »Že odkar pomnim, sem rada pomagala, zbirala prispevke, se udeleževala različnih akcij,« pripoveduje. Tudi njen pokojni mož je bil dejaven v društvih in organizacijah, tako da sta družben angažma vpeljala v družinsko življenje.

»Z dobro organizacijo je mogoče uskladiti službo, družino in hobije,« je prepričana. Do upokojitve leta 1998 je delala kot administratorica na sodišču na Rakeku. Pomemben del njenega prostega časa je predstavljalo društveno delovanje. Še danes je 81-letna Milica dejavna v organizaciji Rdečega križa, Kulturnem društvu Rak Rakek in Društvu upokojencev Rakek. Kot pričajo številne pohvale, so ji organizacije in društva hvaležni za prispevek in požrtvovalno delo. Kuhinjska miza je bila ob našem obisku polna priznanj in gospa Milica nam jih je s ponosom pokazala. Za prostovoljca namreč niso le ličen list papirja, ampak potrditve, da njegovo delo v družbi ni spregledano. »Res mi veliko pomenijo; kot tudi prijazni odzivi, beseda zahvale. Veste, ljudje takoj povedo, če je kaj narobe, pohvalijo pa zelo težko,« pove. Delodajalec ji je leta 1988 podelil priznanje za vestno delo, Milica je bila v okviru akcije Naj prostovoljec na sprejemu pri predsedniku RS dr. Danilu Türku in pri predsedniku RS Borutu Pahorju. Borut Pahor ji je leta 2016 podelil tudi priznanje za sodelovanje v natečaju Naj prostovoljec. Skupaj z ekipo območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke je sprejela priznanje 12. junij Občine Cerknica, kot prostovoljka Rdečega križa je bila leta 2009 dobitnica bronastega taborskega znaka Občine Cerknica, Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) ji je podelila veliko plaketo za uspešno delovanje v rakovškem društvu upokojencev. »Pred tedni sem od gospoda župana Marka Rugarja in predsednice območnega združenja Rdečega križa Mete Zalar prejela še posebno priznanje za požrtvovalno in nesebično delo v času epidemije covid-19,« mi pokaže. In ravno epidemija je starejše še posebej osamila. »Vsi smo se držali ukrepov, omejevali stike, družabno življenje je bilo okrnjeno, zato je bil marsikdo v hudi stiski,« pripoveduje, »na terenu opažam, da vsaj na mojem področju – Unec, Rakek, Ivanje selo, Slivice – pri starejših ni tak problem revščina, da ne bi imeli osnovnih življenjskih potrebščin, ampak osamljenost.« Vključevanju je namenjen projekt Starejši za starejše, katerega pobudnica in

koordinatorka je. Društvo upokojencev Rakek ga izvaja od leta 2005. Pod Miličinim vodstvom 15 prostovoljcev opravi okoli 600 obiskov na leto. »Uporabnike prej pokličemo in se dogovorimo, kdaj želijo, da jih obiščemo. Odzivi so res pozitivni,« ocenjuje sogovornica in doda, da ljudem veliko pomeni, da so prostovoljci domačini, da jih poznajo in jim lahko zaupajo. Ker so prisotni v lokalnem okolju, pa veliko lažje zaznajo tudi stiske posameznikov. Tako jim lažje pomagajo in jih napotijo na ustrezne naslove, kjer lahko dobijo pomoč. Rdeči križ Rakek je bil nekdaj samostojna krajevna organizacija, ki se je leta 1995 priključila Cerknici. Od leta 1994 do priključitve je bila Milica Nabergoj predsednica Rdečega križa Rakek. Opravljala pa je tudi naloge tajnice Kulturnega društva (KD) Rakek. Tako kot prostovoljstvo ji tudi ljubezen do petja polni življenje vse od mladih dni. Spominja se, da je že leta 1952 kot dvanajstletna deklica zaigrala v igri Triglavsko pravljica. Od leta 1972 pa je članica pevskega zbora KD Rakek, ki se je pozneje preimenovalo v KD Rak Rakek. Za svoje zborovsko udejstvovanje je od Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) prejela jubilejno zlato Galusovo značko in častno Galusovo značko. Rakek je imel že od nekdaj bogato društveno tradicijo; kot pravi Milica, so v mladih letih veliko plesali, hodili v kino, na izlete in naši sogovornici je večino priljubljenih mladostniških dejavnosti uspelo ohraniti tudi v starosti. »Ja, rada sem v družbi, zato me jezi, da se starejši osamijo. Društva ponujajo veliko dejavnosti, druženj, zato ni razloga, da se ne bi vključili,« je prepričana Milica, ki z nami deli še eno zanimivost. Na dnu kupa priznanj se je skrivalo še priznanje Teniškega društva Dovce Rakek za uspešno delo pri razvoju tenisa ob desetletnici delovanja društva. »Ste igrali tudi tenis?« jo vprašam. Nasmeje se, da ne: »Sem pa skuhalo veliko kav, ko se je udarniško, ob dovoljenju Železnic, gradilo teniško igrišče. Tudi moj mož je teniškemu društvu veliko pomagal.« Na koncu našega pogovora pa se ne pozabi zahvaliti za pomoč in podporo ljudi, ki so ji v vseh teh letih pri delu stali ob strani.

110-letnica PGD Unec

✉ Nika Rudolf 📷 Ljubo Vukelič

28. avgusta smo obeležili 110-letnico obstoja Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Unec. Ob 18.00 se je odvila svečana parada, na kateri so sodelovali praporščaki s prapori, gasilska mladina, članice, člani ter gasilska vozila prostovoljnih gasilskih društev iz gasilskih zvez (GZ) Cerknica, Loška dolina, Logatec in Postojna. Našemu vabilu so se odzvali tudi gasilci pobratenega gasilskega društva Vrbovec iz Hrvaške. Za koračnico je poskrbela Godba Cerknica. Zbrane so nagovorili predsednik PGD Unec **Luka Urbas**, župan občine Cerknica **Marko Rupar**, predsednik GZ Cerknica **Rajko Intihar** in namestnik poveljnika Gasilske zveze Slovenije (GZS) **Darko Muhič**. Za kulturni vložek je poskrbel harmonikar **Mitja Jernejčič**. Svečani govornik Darko Muhič je podelil

odlikovanja GZS. Priznanja za dolgoletno nesebično in uspešno delo v gasilskih vrstah so prejeli: **Aleš Urbas** (gasilska plamenica III. stopnje), Luka Urbas (gasilska plamenica III. stopnje), **Helena Šlajnar** (gasilsko odlikovanje I. stopnje) in **Jože Šlajnar** (gasilska plamenica I. stopnje). Poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite občine Cerknica **Matjaž Knap** je PGD Unec podelil srebrni znak civilne zaščite. Za uspešno delovanje je župan Marko Rupar društvu poklonil tudi plaketo. Uradnemu delu je sledila še veselica z ansamblom Stil in bogatim srečelovom. Iskreno se zahvaljujemo vsem gostom, obiskovalcem, podpornikom, donatorjem in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi praznovanja. ■

Gasilska vaja v Grahovem

✉ 📷 Ksenija Preželj

Živimo v času, ko društva zaradi epidemije ne morejo v celoti izvajati nalog in dejavnosti. To delno ne velja za gasilska društva, ki so še vedno v stalni pripravljenosti v primeru »klica na pomoč«. V ta namen so nujno potrebne tudi redne vaje operativne enote, ki mora biti uigrana in sposobna ljudem vsakokrat pomagati v različnih stanjih.

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Grahovo je tokrat organiziralo požarno vajo v stari osnovni šoli v Grahovem. Poleg načrtovanih preveritev posameznih faz gašenja požara, pregleda in rabe orodja ter vozil, ročnosti gasilcev pri uporabi vseh teh, so se z Regijskim centrom za zaščito in reševanje Postojna povezali prek radijskih zvez in vadili tudi komunikacijo.

Vaja je bila izpeljana po dogovorjenem protokolu – od izvoza vozil do napajanja vozil iz hidranta, izvedli so tudi dva notranja in en zunanji napad. Vadili so postavitve cevovoda za napad v drugo nadstropje. Uspešno so rešili dve ujeti osebi v požaru. Ob zaključku vaje je vodja **Matic Gornik** skupaj s sodelujočimi analiziral vajo. Ocenili so, da je bila izvedba dobra, saj so se vsi potrudili in bili operativni. ■

Obnovljena podoba spominskih obeležij NOB

✉ Damijana Škrjaj 📷 arhiv Združenja za vrednote NOB Cerknica

Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja (NOB) Cerknica je letos aktivno zastavilo obnovo spominskih obeležij. Ob podpori Občine Cerknica, ki nam je prek razpisa odobrila potrebna finančna sredstva za osvežitev in renovacijo že dotrajanih spomenikov, je združenje ob strokovni izvedbi restavratorjev do sedaj izvedlo obnovo grobnice padlim v NOB na pokopališču v Grahovem ter spomenika padlim borcem na Uncu. Letos so načrtovani še obnove spomenika NOB na železniški postaji na Rakeku, grobišča padlim v NOB na pokopališču v Otavah, delna obnova Partizanske grobnice na pokopališču v Cerknici ter obsežnejši in kompleksnejši poseg na osrednjem spomeniku žrtvam NOB v središču Cerknice.

V združenju ugotavljamo, da so naša prizadevanja za ohranjanje teh pomembnih opomnikov, ki opozarjajo na krutosti vojne in pomen ohranjanja domoljubja, miru in sloge, pospremljena s pozitivnimi odzivi sokrajanov in občanov, ki jim za usodo slovenskega naroda ni vseeno.

Ob tem se zahvaljujemo Občini Cerknica, ki podpira ohranjanje kulturno-zgodovinske dediščine. ■

Evropsko prvenstvo na Poljskem

Tea Obrol arhiv PK Evora

Plesalka Plesnega kluba (PK) Evora **Dragana Petković** se je v mesecu septembru prvič udeležila mednarodne tekme in zastopala barve Slovenije na evropskem prvenstvu na Poljskem. V konkurenci več kot 60 hip hop solo deklet je dosegla 33. mesto. Veseli smo, da smo po dveh letih dočakali mednarodno tekmo, in tiskamo pesti, da se bodo v letošnji plesni sezoni tekmovanj lahko udeleževali tudi ostali plesalci Plesnega kluba Evora. Vsi že zelo pogrešamo tekmovanja, druženje, spoznavanje tujih držav in ustvarjanje novih nepozabnih spominov. Konec oktobra nas čaka še zadnja mednarodna tekma v tem letu. Dragana in njena trenerka **Jerneja Žnidaršič** se odpravljata na svetovno prvenstvo v street dance showu v Italijo. Držimo pesti! ■

Tradicionalni žar piknik

Sandra Pirč Katja Opeka

Sončnega avgustovskega dopoldneva smo na vrtu varovane enote DEOS, Centra starejših Cerknica pripravili že tradicionalen žar piknik za vse stanovalce in zaposlene. Ob druženju se nam je z diatonično harmoniko velikodušno pridružil **Klemen Žagar** iz Varstveno-delovnega centra Postojna, Enota Cerknica. S svojim talentom in bogatim repertoarjem je pripomogel k prešernemu razpoloženju. Ker na pravem pikniku ne sme manjkati dobre hrane in pijače, smo mize lepo uredili in jih tudi bogato obložili. Pekli smo čevapčiče, hrenovke, perutničke, pili domači sok in si privoščili še kakšen kozarček vina. Skupaj smo preživeli čudovito dopoldne v prijetni družbi, ob dobri glasbi in plesu, na koncu pa smo se posladkali še z domačo kremšnito. ■

Novi Hyundai. Izberi in odpelji!

Novi i20

Novi Tucson

5 GARANCIJE
NA OBLIČNE
KORUZIJE

8 GARANCIJE
NA BATERIJO

Povprečna poraba goriva: 0,0 – 6,6 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 – 146 g/km.

Emisije onesnetičeval zunanjeja zraka iz prometa zornarabno pripeljuje k zozializirani kakovosti zunanjeja zraka. Priporezo elazi k izameritro povilkanim koncentracijam pripravnega dioksida, dekarat PM₁₀ in PM_{2,5} ter dioksidnih oksidov. Kupci che v razstavi QJSDA, QJSDA (ali medJA) ter vseh v svetskem razstavi Hyundai podarimo garancije. Najvišja raven kakovosti na svetovnem tugu. Vsi: <http://quadrant.com/01-01-1918-0176019> in <http://quadrant.com/01-01-1918-0176019> izdelujejo si pridržijo pravico do neskončni napak, niko so zimbale. Več informacij se na voljo pri poslovalnih predstavah volit Hyundai. Pravit garancije in podarki si specifiko porabi goriva in emisije CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

HYUNDAI

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče
01 7881 999, 040 490 070, www.avtohis-a-zalar.si prodaja@avtohis-a-zalar.si, FB, Instagram, Twitter

Izlet z vlakom v Maribor

📷 Boža Vesel

Obetal se je sončen in vroč dan, zjutraj pa je bilo še prav prijetno hladno, ko smo se z vlakom odpeljali v Maribor. Na postaji nas je pričakal vodič, ki nas je odpeljal na ogled mestnih znamenitosti. Maribor je štajerska prestolnica in drugo največje slovensko mesto, je mesto mladih in prestolnica kulture. Leži ob reki Dravi in v objemu zelenih gozdov Pohorja ter slikovitih vinorodnih gričev. Prijeten vodič nam je ogled popestril z zgodbami in drobnimi zanimivostmi, ki bi nam sicer ostale skrite. Informacije o Mariboru nam je povedal sproščeno in duhovito, kar nam je bilo še posebej všeč. Simpatično staro mestno jedro ob reki Dravi je precej razvejano. Sprehodili smo se do Glavnega trga z mestno hišo in zanimivim Kužnim znamenjem. Živahen Lent, prijetne kavarne na Poštni ulici, Stolnica ter Frančiškanska cerkev so le nekatere najbolj prepoznavne znamenitosti v starem delu mesta. Na Lentu, najstarejšem delu Maribora, smo občudovali več kot 450 let staro trto. Kot najstarejša trta na svetu, ki še vedno rodi žlahtne sadove, je vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov. Mestni park je oaza miru in sprostitev ter priljubljeno sprehajališče. V gostišču so nas postregli z okusnim bogračem, ki smo ga z užitkom pojedli. V prostorih mariborskega gradu smo si ogledali še pokrajinski muzej z bogato arheološko, etnološko in kulturnozgodovinsko dediščino. ■

Sprehodili smo se do Glavnega trga z mestno hišo in zanimivim Kužnim znamenjem. Živahen Lent, prijetne kavarne na Poštni ulici, Stolnica ter Frančiškanska cerkev so le nekatere najbolj prepoznavne znamenitosti v starem delu mesta. Na Lentu, najstarejšem delu Maribora, smo občudovali več kot 450 let staro trto. Kot najstarejša trta na svetu, ki še vedno rodi žlahtne sadove, je vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov. Mestni park je oaza miru in sprostitev ter priljubljeno sprehajališče. V gostišču so nas postregli z okusnim bogračem, ki smo ga z užitkom pojedli. V prostorih mariborskega gradu smo si ogledali še pokrajinski muzej z bogato arheološko, etnološko in kulturnozgodovinsko dediščino. ■

Naravovarstvena akcija Vilenica

📷 Gašper Modic 📷 Sergej Trebec

Že lani je bila načrtovana izvedba naravovarstvene akcije »Čiščenje v jami Vilenica« pri Lokvah, a zaradi epidemije ni bila izvedena. 17. septembra pa so v organizaciji Zavoda RS za varstvo narave, Območne enote Nova Gorica in v sodelovanju Jamarskega društva Sežana naravovarstveno akcijo le izvedli. Povabljeni smo bili tudi upravljalci malih turističnih jam iz Slovenije. Društvo ljubiteljev Križne jame se je vabilu odzvalo. Akcija v Vilenici je sledila izkušnjam z mednarodne konference v Škocjanskih jamah leta 2019. Na naravovarstveni akciji v Vilenici smo se udeleženci seznanili z osnovnimi tehnikami dela v jami (čiščenje in sanacija). Celodnevni program je bil sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela, pri čemer je bila v uvodnem predavanju predstavljena problematika negativnih vplivov turistične rabe na jame in tehnike čiščenja ter obnove oz. restavriranja jam. Drugi del je potekal v jami, kjer smo udeleženci predstavljene tehnike dela tudi preizkusili. Tako sta bila v praktičnem delu prikazana čiščenje različnih napisov, grafitov, ostankov karbida, lampenflore ter odstranjevanje neustrezne infrastrukture. Končanemu praktičnemu delu sta sledili analiza opravljenega dela in okrogla miza z **mag. Jano Vidic** z Ministrstva za okolje in prostor na temo upravljanja, turistične rabe in ohranjanja jam v Sloveniji. ■

Peš romanje na Sveto Goro

📷 Andreja Mestek 📷 osebni arhiv

Peš romanje na Sveto Goro iz Cerknice postaja vse bolj priljubljeno. Prva skupina je romala že v začetku julija, z drugo skupino pa smo se na romanje podali v avgustu. Po sveti maši v Cerknici nas je dvanajst krenilo na pot. Spremljali so nas temni oblaki, ki so se do Planine zgostili do te mere, da je pričelo močno deževati. Do vasi Bukovje smo bili skoraj vsi kar dobro namočeni. Pred vaško trgovino smo si privoščili postanek. Ob nadaljevanju poti proti Podkraju pa je tudi dež pojenjal in pokazalo se je sonce. Zadovoljni smo po 35 km hoje prispeli na Višnje. Tam so nas gostoljubno sprejeli pri Urdihovih. Drugi dan poti nas je spremljalo zelo jasno in sveže vreme z burjo. S Poti po robu smo občudovali Vipavsko dolino in Tržaški zaliv vse do Beneških lagun. Pot se s Cola dvigne preko Kovka, gre mimo Otlškega okna do Predmeje.

Z nami je romal tudi kaplan **Janez Žerovnik**, tako da smo sveto mašo imeli kar ob stezi v čudovitem naravnem okolju. V senci pri Otlškem oknu smo posvetili čas tudi skupnemu rožnemu vencu. Na Predmeji nas je počakal **Ivan Žonta**, ki nam vedno prijazno nudi prenočišče in poskrbi, da naslednji dan nismo lačni na poti. Tretji dan smo se zbudili v zelo hladno jutro z močno burjo. Za hojo je bilo vreme zelo prijetno, saj pot do Trnovega teče v glavnem po gozdu. Ko smo se začeli spuščati proti Grgarju, pa nas je začelo goriško sonce pošteno greti. Z veliko hvaležnostjo smo na cilju vstopili v cerkev in sodelovali pri sveti maši. To so bili za vsakega izmed nas milostni trenutki, ki so jim bili posvečeni vsi napori tridnevne hoje. ■

V spomin Martini Hiti

Na svetu nimamo ničesar, kar bi bilo resnično naša last. Vse nam je dano le za določen čas – tudi ljudje, ki jih imamo radi. Ko odide oseba, kakršna je bila Martina Hiti, pusti za seboj vrzel, ki je ni mogoče zapolniti. Ostane nam samo tolažilna misel, da smo jo poznali, da smo svoj čas delili z njenim, da smo lahko delali ali se družili z njo. Martina je bila kot veliko sonce. Ob srečanju z njo preprosto nisi mogel ostati ravnodušen. Tako je vplivala na številne generacije otrok, saj jih je poučevala iz srca v srce. Ponosni smo, da je postala del našega kolektiva na Osnovni šoli (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek.

Martina Hiti se je po gimnaziji vpisala na Pedagoško fakulteto v Ljubljani, program defektologija, smer specialna in rehabilitacijska pedagogika (DP-FIBO). V času študija se je kot spremljevalka otrok udeleževala poletnih rehabilitacijskih kolonij v organizaciji zveze Sonček. Izkušnje je pridobivala v vrtcu – v razvojnem oddelku, v rednem oddelku in kot spremljevalka dvema deklicama (s cerebralno paralizo in mišično distrofijo). Po diplomi se je najprej zaposlila kot mobilna defektologinja in tako že v šolskem letu 2002/2003 na naši šoli nudila dodatno strokovno pomoč učencu z zahtevnejšo obliko težav (naglušnost in cerebralna paraliza). Takrat učitelji nismo imeli nobenih izkušenj in tudi premalo znanja za delo s takšnimi otroki, zato nam je Martina v teh začetkih izjemno pomagala – tako z nasveti kot s praktičnimi prikazi dela. Vse od 1. oktobra 2003 pa se je ustalila na šoli na Rakeku, kjer je bogatila naš prostor in bila neusahljiv vir znanja ter idej. Kot specialna pedagoginja je delala z učenci, ki so bili usmerjeni v izobraževalni program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, ter izvajala interesno dejavnost, namenjeno učencem prve triade z večjimi težavami na področju začetnega opismenjevanja in učencem z bralno-zapisovalnimi težavami. Vrsto let je pripravljala tudi predavanje z delavnicami za starše na temo Pomagajmo otroku pri premagovanju učnih težav in delavnice s področja drugih oblik motenj. Bila je tudi koordinatorka »Unesco šole« in vodila Unescov nacionalni projekt. Prav tako je bila aktivna v večini dejavnosti, ki so se dogajale na šoli: mednarodne izmenjave (projekt Erasmus+), tabori za nadarjene in tabor doživljajske

pedagogike. V času svojega dela na šoli v vlogi specialne pedagoginje se je dodatno strokovno izobraževala na različnih področjih (bralna pismenost in nadgradnja v mednarodnem projektu Linpilcare v okviru Zavoda RS za šolstvo, Brain Gym, učenje in poučevanje NTC, avtizem, ADHD ...) in s tem pridobila dodatna funkcionalna znanja, ki so ji omogočila še boljše delo z učenci s posebnimi potrebami. Zagotovo pa je bila izjemna in neprecenljiva kot strokovnjakinja pri prepoznavanju težav na področju skotopičnega sindroma. Opravila je strokovno izobraževanje in usposabljanje pri strokovnjaku za skotopični sindrom Alanu Pennu, direktorju klinike Irlen v Londonu, nato pa si je s praktično izvedbo testiranja prislužila mednarodno veljaven certifikat, ki ji je dovoljeval izvajanje osnovne stopnje testiranja za skotopični sindrom, v svetu znan kot sindrom Irlen. Sodelovala je tudi s strokovnjaki Inštituta za skotopični sindrom, ki je pri nas pristojen za to področje. Pri svojem delu je pripravljala oz. »izumljala« številne svoje vaje, igre za otroke, s svojo tenkočutnostjo pa vzpostavljala pristen stik tako z otroki kot starši, saj je želela njihovo zaupanje. Včasih je neumorno iskala rešitve, tudi ko so drugi morda obupali, saj ni verjela v poraze, dvomljivcem pa je nastavljala ogledalo otrok. Kot je sama rekla v enem izmed intervjujev: »Skotopični sindrom nikakor ni še ena potuha za učence, ampak možnost in priložnost, da jim s preprostim pripomočkom omogočimo boljše, lepše in uspešnejše življenje.« In prav slednje je omogočila številnim, ki se jih je dotaknila s svojim poslanstvom. Ob tem pa je stala trdno na realnih tleh in bila velika zagovornica tega, da je treba otroke ob skrbnem upoštevanju njihovih specifičnih težav še vseeno navajati na čim večjo samostojnost in odgovornost v okviru njihovih zmožnosti.

Bila je torej Človek, zapisan z veliko črko. Z njeno pomočjo smo spoznali, kako čudovito je lahko življenje, kako so v resnici najpomembnejše preproste stvari in da je bistvenega pomena to, kako ravnaš z drugimi ljudmi. Četudi je Martina odšla v noč, ki ne pozna jutra, ostaja toliko njenega, za kar moramo še enkrat reči HVALA. Morda je med nami vesolje, a v srcu nikdar, ker to, kar je neskončno dragoceno, je večno. In takrat, ko bomo pili iz reke tišine tudi mi, se zopet snidemo.

Kolektiv Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek

*Je čas, ki da, je čas, ki vzame,
in pravijo, da je čas, ki celi rane.*

Zahvala

Ob boleči izgubi drage Martine se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, kolektivu Osnovne šole »Jožeta Krajca Rakek« in Policijske postaje Cerknica, sosedom, znancem ter sokrajanom za izkazano poslednjo čast na njeni zadnji poti, za darove, cvetje, sveče, za izrečeno ustno in pisno sožalje.

Iskrena Hvala vsem skupaj, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nas bodrili in tolažili.

Žalujoči: Boštjan, Vid in Ina

Avtorica: **Maruša Mele Pavlin** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Je bilo garaško delo sploh poplačano?

Jože Matičič od Pirmanov se dobro spominja, kako so v predvojnem času delali apnenice, oplence so jim rekli, in žgali apno. Jamo, kjer so hranili gašeno apno, so imeli pri vsaki kmetiji.

Razmišlja, da so oplence velikokrat kurili na istih mestih, o čemer pričata ledinski imeni Pri oplencah. Prvo je v smeri Svetega Vida na križišču, pod levim hudim ovinkom, in drugo na poti od Jeršičev proti Povšečemu.

Okoli leta 1935 se je pri Pirmanih sosed Matičičevih Janez Pirman odločil, da prenove hišo; radovedni in bistri šestletni Jože odraslih ni izpustil izpred oči. Spominja se, kako je Pirman k delu nagovoril še gornjega soseda Antona Zalarja, pridružila sta se jima France Lenarčič s Kremence in tesač Andrej Korošec, doma iz Ograd, iz sosednje fare Sveta Trojica, ki je z družino živel v Zalarjevem malnu, pod Hribljani. Njegova žena je bila mlinarica, sam pa je pri oplenci pomagal s tesarskim znanjem.

V gozdu so poiskali mesto z dovolj apnenca, ilovice, lesa za kurjavo in dostopno potjo. Našli so ga nad vasjo, v gozdu, ki se mu pravi Tršuje, na zemljišču Andreja Zalarja, Antonovega očeta. Zapela je sekira, odkrili so apnenčaste skale in v njihovi bližini začeli kopati. Jama je bila široka okoli štiri metre, globoka okoli dva, zid je meril blizu metra, dovolj prostora so morali pustiti za kurišče. Kamenje so kopali in lomili s krampi in lomilko, ki so ji rekli grufarca, v poznejših časih so ga tudi minirali. Šele ko je bilo vse pripravljeno, je prišel mojster Janez Zgonc. Poiskali so ga v Krvavi Peči, saj niso vedeli, kako se oplencia, ki je imela obliko velikanskega pletenega koša, gradi.

Garaško delo

Mojster je ob steni jame najprej položil temeljne kamne in določil debelino oziroma širino zidu, nato pa začel skladati kamenje v krogu ob steni jame, vedno višje, dokler se ni zid poravnal z višino jame. Nato so postavili istje, vrata za kurjenje. Položili so spodnjo, stransko in zgornjo ploščo ali preklado. Kamen zanj je moral biti drugačen, odporen proti vročini. »Plošče za istje so dobili na Slugovem ali na Jeršanovem. Kamen je bil je rjave barve in se je lepo razpolovil. Po navadi so ga kopali kar na njivah. Ko so orali,

Jože Matič, letnik 1929, ve veliko povedati o zgodovini svoje vasi in bližnjih krajih.

so s plugom trčili v kakšno plato, odstranili zemljo in s krampi ali lomilko dvigovali plošče. Rabili so ga tudi za oboke kmečkih krušnih peči,« se spominja Jože Matičič in dodaja, da ga je kopal tudi sam in uporabil za krušno peč, ki ga še greje. Kamnite plošče so v gozd pripeljali z volmi. Ko je bilo istje, ki je bilo široko več kot pol metra, pripravljeno, so zakopali v krogu okoli debel smrekovih dreves, ki so stala pokonci in so bila dolga najmanj deset metrov, in začeli skladati kamenje ter opletati pokončna debela s šibovjem, leskovim, bukovim, srobotom in bršljanom. Med opletenino in oplenični zid so nasuli ilovico, jo zalili z vodo in potlačili s štokovnikom. Zanj je služil kos odrezanega debela, ki so mu pribili dve pokončni ozki deski za držanje. Proti vrhu so zid oplence počasi pomikali proti sredini, ga z velbom, to je obokom, zaprli, na velb so nanosili še kamenje, drobno na vrhu. Ilovico, ki je okoli zidu oplence zadrževala toploto, so kopali 60 metrov nižje, do oplence zvelkli z volmi in jo nato znosili po tretni, to je lesena pot iz tramov in desk. Ker je bil kup vedno višji, so morali tudi tretno dvigovati in daljšati, saj po prestirni niso mogli hoditi. Vse so znosili na nosilih ali tragah. To je bilo garaško delo. »Če sem prav slišal, so vanjo znesli več kot 80 ton kamenja, rekli so, da je oplenca visoka devet metrov in spodaj široka okoli šest,« pripoveduje Jože Matičič.

Za kurjavo so potrebovali veliko lesa, posekali so vsa drevesa na površini hektara. Zvelkli in zvozili so ga k oplenci

in ga tam razrezali. Debelejše hlode z žago, ki sta jo vlekla dva moža, drobnejše pa eden z ročno žago kambarco. Ko je bilo garanja konec, so oplenco prižgali s suhim dračjem in drvmi. Ko je zagorela, je bilo dovolj vroče, da je gorelo vse, kar so potisnili vanjo, tudi svež les. V oplenci je gorelo noč in dan, zato so se kurjači menjavali na vsakih šest ur. To je trajalo kakih 14 dni ali več. Jože Matičič se spominja, kako je šel s starši in drugimi vaščani zvečer v gozd. S tretne so pokukali prav na vrh oplence. Iz kamenja so se dvigovali rdeče-modri plamenčki. »Bilo je neverjetno lepo.«

Žgano kamenje je hitro pošlo

Plamenčki so bili znak, da je žganje oplence končano. Istje so zaprli in ga založili z zemljo. Po več dneh se je oplenca ohladila, razkopavati so jo začeli na vrhu in odmetavati kamenje, ki je bilo čisto belo in zelo lahko. Kolikor so ga potrebovali, so ga odpeljali domov, ostalo pa prodali. Imeli so tehtnico in poseben zaboj, kamor so zlagali žgano kamenje. Nekaj dni je v gozd prihajalo mnogo vozov s trugami, ki so jih vlekli voli, konji, revnejšim tudi krave. Nekateri so prišli od daleč.

Apno so hitro prodali, naredili obračun, plačali mojstra in si razdelili zaslužek. Po spominu Jožeta Matičiča so se možakarji pri tem celo sprli, a ne za dolgo.

»Koliko so zaslužili, ne vem,« razmišlja in dodaja: »dvomim, da dovolj, da sta bila poplačana garanje in les, ki so ga pokurili.«

Da je apno hitro pošlo, nas ne sme čuditi. Pri vsaki hiši, posebno na kmetijah, je bila jama, ki so ji rekli apnica. V njej so hranili gašeno apno. Potrebovali so ga za beljenje hiš in drugih stavb na kmetijah, pa tudi za samo zidanje. Apno so zmečkali z motiko, ga razredčili z vodo in mu dodali pesek, za fino malto so ga presejali na mreži. Zidalo se je večinoma s kamnom.

Šola za življenje

Jože Matičič je ohranil spomin še na precej manjšo, domačo oplenco.

Zgradila sta jo njegov pokojni oče in stric ali ujček, mamin brat Anton Zalar, ki se je priženil na Krušče, k Škerlovim. Kamen in ilovico so kopali le štiri metre proč.

Kurili so jo kakšen teden, nato je začelo snežiti, zmanjkalo je kurjave, a na vrhu so že začeli goreti plamenčki. Končali so kak dan prezgodaj. Čeprav precej kamenja ni bilo dovolj zažganega, ga je bilo za domačo rabo dovolj. Napeljali so ga v globoko skopano jamo in ga začeli gasiti. Zalivali so ga z vodo. Ko se je kamenje luščilo in razpadalo, je pokalo in se kadilo.

Mala oplenca je gospodu Matičiču ostala v spominu tudi zato, ker je pravkar dograjeno obiskal učitelj Franc Fister z nekaj starejšimi učenci. »Ne prej ne potem ni bilo tako dobrega in sposobnega učitelja!« je prepričan njegov nekdanji učenec, ki je šolo obiskoval v Betačevi hiši od Cajnarjev. Imela je vsega dva prostora, Fistrova

žena je učila prvi, drugi in tretji razred, on pa starejše do osmega razreda. Fistrova je premagala strah malih šolarjev s toplo in mirno besedo. Kadar je imela opravke, jo je v razredu nadomestil dober in strog mož. Ko je mali Jože v šoli prvič videl njegovo učilnico, je ugotovil, zakaj je z učenci želel videti njihovo oplenco. Ob vseh stenah so bile police, na njih pa miniaturni kmečko orodje, vozovi, sanke, sani, žaga venecijanka, mlin, stope in oplenca. Vse so naredili učenci višjih razredov pod vodstvom učitelja in za domačo nalogo. Fister je med telovadbo ali spoznavanjem narave že prvošolce odpeljal do leskovih grmov. Narezal je leskove palčke, jih zapičil v zemljo in jih učil cepiti sadno drevje. Učiteljica pa je deklice učila kuhati, plesti, štrikati in kvačkati, v gredah pa sejati in saditi zelenjavo.

»Mnogo sta nas naučila, kar nam je v življenju prišlo zelo prav. Pa ne samo nas, tudi odrasle,« se budijo hvaležni spomini. Franc Fister je ustanovil sadjarsko društvo, fante in može je učil saditi in obrezovati sadno drevje. Tedaj se ga je posadilo ogromno, veliko ga raste in rodi še danes.

Po zapisu Jožeta Matičiča priredila Maruša Mele Pavlin.

Od leve si sledijo: Janez Zgonc, Janez Pirman, Andrej Korošec, Franc Lenarčič in Anton Zalar. Fotografijo v članku opisane oplence hrani Ivan Zalar, sin Antona Zalarja.

Avtorici: **Andreja Hiti Kužnik, Katarina Hiti Špeh** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

30 let Kulturnega društva Menišija

Letos Kulturno društvo Menišija praznuje 30 let delovanja. Ob tej obletnici je izdalo brošuro, v kateri so v sliki in besedi popisane vse dejavnosti društva v tem času, dosedanji člani pa v njej delijo tudi pestre spomine.

V brošuri smo se spomnili tudi bogatega kulturnega delovanja svojih prednikov od začetka 20. stoletja dalje. Njeno izdajo je podprla Občina Cerknica. Prvo septembrsko soboto je društvo pripravilo srečanje za vse dosedanje člane z družinami, ki so se ga udeležili župan občine Cerknica **Marko Rutar**, predstavniki Turističnega društva Menišija in Prostovoljnega gasilskega društva Begunje. Z njimi, Območno izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti Cerknica in tudi z drugimi podporniki kulturno društvo ves čas tesno sodeluje. V okviru krajšega kulturnega programa so predsednik društva **Vladislav Likar**, župan Marko Rutar, dolgoletna gonilna sila **Marjan Obreza** in prva režiserka **Marija Hren** v kratkih nagovorih poudarili pomen društva za lokalno skupnost.

Leta 1991 smo mladi člani novoustanovljenega Športnega društva Menišija želeli svoje druženje pri športu razširiti tudi na kulturno dejavnost. Tako se je znotraj društva oblikovala dramska skupina in pričela uprizarjati igre. Z željo, da se kulturno udejstvovanje na Menišiji še bolj utrdi, smo leta 1996 ustanovili Kulturno društvo Menišija, ki v tej obliki deluje še danes.

Za prvo igro smo izbrali kar komedijo, ki so jo igrali že naši starši. Po začetnih bralnih vajah kar v domači kuhinji smo ugotovili, da potrebujemo strokovno vodstvo. Po nasvetu staršev smo za sodelovanje prosili Marijo Hren, učiteljico iz

Zgodovino in dejavnosti društva so predstavili v priložnostni brošuri.

Bezuljaka, ki se je tisti čas ravno upokojila. Teta Mara, kot ji rečemo, je sprejela izziv in postala prva režiserka našega društva. Na začetku smo morali rešiti težave s kulisami, rekviziti in kostumi, saj smo začeli praktično iz nič. Pri tem nam je izdatno pomagal marsikateri Meniševcec. Prva igra Dva para se ženita je doživela premiero marca 1992 na odru telovadnice osnovne šole v Begunjah pri Cerknici. Premiera je pokazala, da so Meniševci željni takšnih dogodkov, saj je bila dvorana nabito polna.

Pod režisersko taktirko tete Mare je do leta 2002 sledilo še devet gledaliških iger. Mariji Hren so kot režiserji sledili **Helena Obreza, Karmen Rajjevič, Samo Rajjevič, Dunja Podlesnik**

in **Marjan Obreza**, ki so prevzeli režijsko taktirko še v desetih igrah. Z igrami je društvo gostovalo tudi po drugih odrih v bližnji in daljni okolici. Posebno mesto med uprizorjenimi igrami ima izvirna ljudska igra z naslovom Ne v Ameriko. Na oder je bila postavljena 6. decembra 2014, natanko po sto letih svoje prve uprizoritve na Menišiji, ki je bila 6. decembra 1914.

Društvo je svoje delovanje razširilo na sodelovanje pri drugih kulturnih in dobroteljskih prireditvah v občini. Leta 2006 je organiziralo prvo prireditev Na lepi Menišiji, ki je v naslednjih letih postala tradicionalna kulturna prireditev pod okriljem Turističnega društva Menišija. Na njej smo sodelovali vsako leto. Leta 1998 je bilo društvo pobudnik postavitve doprsnega kipa Jožeta Debevca, pisatelja, znanstvenika in prevajalca Danteja, v njegovi rojstni vasi Begunje pri Cerknici. Društvo je leta 2013 s kulturnim programom sodelovalo pri odprtju spomenika slikarja Maksima Gasparija v njegovem rodnem Selščku, leta 2019 pa pri odprtju Gasparijevih jaslic v naravni velikosti, prav tako v Selščku.

Od leta 2012 pripravljamo tudi prireditve za otroke. Najprej so bile lutkovne igrice namenjene otrokom na miklavževanju v Begunjah pri Cerknici, pozneje pa smo z njimi gostovali tudi v vrtcih in domu za ostarele ter tako pričakali prihod Božička ali Dedka Mraza. Leta 2016 smo sodelovali na prireditvi Zacopraj si dan ter z otroško predstavo na občinski prireditvi Prihod treh dobrih mož. Otroške predstave so bile izvedene pod vodstvom Helene Obreza, **Klare Petrič Klančar** in Dunje Podlesnik.

Na začetku delovanja je društvo imelo v prostorih stare Krajevne skupnosti Begunje dve skromni sobici. Odrske vaje, ki so potrebovale večji prostor, so potekale v mrzli dvorani Kmetijske zadruge Begunje. Leta 2012 je bilo v Begunjah

Marija Hren, prva režiserka KD Menišija

pri Cerknici zgrajeno Kulturno družabno središče Menišija, v katerem so dobila svoj prostor domača društva. Z lastno ogrevano sobo in večnamensko dvorano z odrom so se prostorski pogoji društva zelo izboljšali.

Člani društva smo se udeleževali izobraževanj iz dramske igre in režije. Pri postavitvi iger smo večkrat zaprosili profesionalne gledališnike za strokovno svetovanje. Vse to se je poznalo na kakovosti iger. Tako je posebno priznanje za najboljšo moško vlogo leta 2008 na regijskem Linhartovem srečanju dobil Marjan Obreza za vlogo v predstavi Dohodnina, društvo pa je naslednje leto prejelo priznanje za igro Strogo zaupno v režiji Dunje Podlesnik, prav tako na regijskem Linhartovem srečanju.

Sodelovanje v društvu je obogatilo življenje vseh dosedanjih 58 članov in v vsakem posamezniku pustilo neizbrisen pečat. Vsak od nas je postal del mozaika kulturnega življenja na Menišiji, za katerega si želimo, da bi rasel še naprej.

Čebela se predstavi

Kulturno-umetniško društvo (KUD) Pa-leta je v soboto, 18. septembra, na vrtu Galerije Krpan v Cerknici organiziralo tradicionalne likovne delavnice za otroke z naslovom Čebela se predstavi. Izdelovali smo sveče iz čebeljega voska, se naučili dela s pirografom, slikali z akrilom na platna, sestavljali in barvali kolažne vizitke, spoznali tehniko izdelave mozaika in izdelali vitraje. Po dobro opravljenem delu smo se posladkali z medenimi dobrotami, ki sta jih pripravili dve naši članici. Po zaključku delavnic smo v Galeriji Krpan izdelke mlajših udeležencev dopoldanskih delavnic postavili na ogled skupaj z deli starejših članov, ki so slikali v tehniki akril na platno. Ob 17.00 smo odprli razstavo s kulturnim programom. Popestrili so ga člani Godbe Cerknica z dirigentom **Mitjem Dragoličem** in **Snežna Obreza**, ki je program tudi povezovala. Prireditve so podprli: Društvo notranjskih kulturnikov Krpan; Občina Cerknica; Čebelarsko društvo Cerknica; Mizarstvo Ule z Otoka; Art Vitraj Rajko Hiti, s. p., Dolenja vas; Mozaična sekcija KUD Rak Rakek; EvaArt iz Podskrajnika; Čebelarstvo in izdelki domače obrti Marinka Ivančič z Unca. Za celotno organizacijo sta poskrbela **Janez Dragolič** in **Jernej Dolničar**. ■

✉ 📷 Jernej Dolničar

Avtorica: **Vesna Telič Kovač**

Jubilejna Musica creativa v Izoli

V obmorski Izoli je po lanskoletnem premoru od 15. do 21. avgusta potekal že 40. tradicionalni poletni godbeni tabor – Musica creativa, ki ga organizirata Zveza slovenskih godb (ZGS) in Javni sklad za kulturne dejavnosti RS prav z namenom, da se mladi glasbeniki izobražujejo in vključujejo v slovenske godbe in pihalne orkestre.

Udeleženci tabora, med katerimi so bili tudi številni mladi člani cerkniške godbe, so sodelovali v dveh orkestrih. V tednu celodnevni intenzivni vaj, tako sekcijskih kot tudi orkestrskih, sta dirigenta **Mitja Dragolič** in **Daniel Leskovic** s pomočjo strokovnih mentorjev za posamezna glasbila pripravila koncertni program, ki smo ga seveda najprej slišali v Izoli v Letnem kinu Arrigoni, zadnji dan tabora pa sta orkestra nastopila v prekrasnem ambientu Slovenske filharmonije v Ljubljani. Letošnje muziciranje sta zaznamovala jubileja – 40. obletnica Musice creative in 30. obletnica slovenske osamosvojitve.

Pihalni orkester Musica creativa, podmladek slovenskega godbeništvaja pod vodstvom dirigenta Daniela Leskovića, je odigral štiri skladbe. Uvodni Intradi mlade slovenske skladateljice **Helene Vidic Lisjak** je sledila Remember me iz animiranega filma Koko in velika skrivnost. Po drznih zvokih Fires of Mazama, ki pričarajo izbruh vulkana, so najmlajši koncertni nastop zaključili z Viva la vida, ki z naslovom spomni na delo znane mehiške slikarke, v glasbeni svet pa jo je pospremila britanska rock skupina Coldplay.

V starejšem oziroma Slovenskem mladinskem pihalnem orkestru so sodelovali že znani udeleženci preteklih taborov, tisti, ki tvorijo jedro današnjih slovenskih godb, nekateri pa so se tabora udeležili prvič.

Slovenski mladinski pihalni orkester je pričel drugi del koncerta s fanfarami in uverturo. Fanfare Tabor je Radovan Kokošar prav za Musico Creativo napisal leta 2000. Sledila je Arničeva Uvertura h komični operi, ki je nastala ob sklepu

© Matej Maček

skladateljevega študija na Dunaju leta 1932, za orkester jo je priredil dirigent Mitja Dragolič. East Coast Pictures Nigela Hessa so glasbeno pričarale široko paleto pokrajin in ljudi vzhodne ameriške obale, glasba iz operete Moscow Cheryomushki Dmitrija Šostakovića nas je preselila v novo okrožje blokovskih stanovanj, zgrajenih sredi petdesetih let. Prek glasbe smo spoznavali mlade stanovalce in njihove zgodbe, v katere je skladatelj spretno vtikal satiro tedanje družbe in oblasti. Skladba Bugler's Holiday ameriškega skladatelja Leroya Andersona s triom trobent, ki so ga sestavljali naši mladi solisti **Peter Tomšič**, **Luka Kraševc**

in **Frančišek Križ**, je navdušila občinstvo v veliki dvorani filharmonije, ki je za zaključek slišalo še delo skladatelja Tomaža Habeta, koncertno koračnico, ki je ob nastanku leta 2004 pozdravila slovensko priključitev EU. Skladatelj jo je naslovil Modro-rumeno, torej v barvah evropske zastave.

Na taboru, ki je gostil 90 mladih glasbenikov iz vse Slovenije, so poleg obeh dirigentov in številnih mentorjev sodelovali **Ita Nagode**, številna ekipa vzgojiteljev in animatorjev, med njimi tudi **Dejan Krajnc**, ki je vodil koncert v Izoli, v Slovenski filharmoniji pa je koncert povezovala **Vesna Telič Kovač**.

Posnetek sklepne koncerta iz Slovenske filharmonije, kjer je zbrane nagovoril **Boris Selko**, predsednik ZGS, je bil dve zaporedni septembrski nedelji na ogled tudi na RTV Slovenija.

© arhiv ZGS

Avtor: **Miha Jernejčič** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Janko Ponikvar

Janko Ponikvar je nogomet začel igrati na Rakeku proti koncu osnovne šole. Pravi, da je ob vpisu v srednjo šolo v Zagrebu nogomet »nesel s seboj«. Želel je igrati za zagrebški Dinamo, a so ga napotili na kluba Trešnjevka in Lokomotiva.

Že zelo zgodaj, pri sedemnajstih letih, ga je zaustavila poškodba kolena. »Zdravnik mi je rekel, da moram prenehati z igranjem nogometa, sicer bi se lahko zgodilo, da niti hoditi ne bi mogel več,« pravi. Vseeno pa brez nogometa ni šlo. Po služenju vojaškega roka je pri dvajsetih naredil izpit za nogometnega sodnika in bil najmlajši med tistimi, ki so izpit opravljali. Prišel je do najvišjega ranga, nato pa deloval še kot kontrolor, delegat, dva mandata je vodil tretjo nogometno ligo, osem let pa Medobčinsko nogometno zvezo (MNZ) Ljubljana. Sodeloval je pri pripravi prve slovenske knjižice nogometnih pravil, za svoje več kot petdesetletno delo v nogometu pa je prejel tudi številna priznanja nogometne zveze. Tekme še danes rad obiskuje – kot gledalec.

Glede na to, da ste s sojenjem začeli zelo mladi, ali ste imeli kdaj težave?

So vas igralci, starejši od vas, skušali zmesi?

Ne, večjih težav nisem imel, se pa spomnim, da me je pred eno nogometno tekmo starejši nogometaš pogledal in me »prijazno« nagovoril: »Ti nam boš sodil? Vidiš tisto stezico tam? Tam je prejšnji teden en sodnik bežal ...« No, glede na to, da smo se sodniki dobivali in izmenjevali izkušnje, na katere igralce naj bomo pozorni, kako je soditi na kakšnem terenu in tako naprej, bi gotovo vedel, če bi kateri od njih bežal z igrišča (smeh).

Pa vam bo kakšna tekma oziroma dogodek ostal za vedno v spominu?

Prav gotovo tekma med Mariborom in Celjem leta 2009. Na tej tekmi sem bil delegat, sodil je Skomina, takrat mlad in nadobuden sodnik. Zaradi navijačev bi moral prekiniti tekmo, a je ni; končalo se je tako, da so gledalci vdrli na igrišče, prižigali bakle. Ena je priletela na streho, ki se je vnela ... Zunaj je čakalo 150 pripadnikov posebne policijske enote, ki pa niso dobili povelja, da lahko vstopijo in posredujejo ... Stanje je bilo zelo kaotično, tako da tiste tekme ne bom nikoli pozabil.

Ste sodili tudi kateremu znanemu nogometašu?

Ja, ko so bili še mladinci, sem sodil na primer Franciju Keku. Na Rožančevem memorialu, kjer sem sodil, so bili tudi angleški vratar David Seaman, pa Nizozemca Frank Rijkaard in

Gullit, a se ne spomnim, ali sem sodil prav njima ali smo bili samo na istem turnirju. Sodil sem še kar nekaj nogometašem, ki so bili pozneje reprezentanti. Kot zanimivost pa lahko povem tudi, da sem deset let učil na grafični šoli v Ljubljani in tam sta bila moja učenca tudi atletinja Brigita Bukovec in pevec Ivan Hudnik.

Glede na to, da ste delali z otroki, hkrati pa bili v nogometu – se niste nikoli lotili trenerskega dela?

Ne, to pa ne, za to nimam živcev (smeh). Večkrat me je zmotilo tudi, ko sem videl, da v mlajših kategorijah tekme »vodijo« kar starši – vsi bi radi, da bi bil njihov otrok napadalec, a z enajstimi napadalci na igrišču se ne da igrati. S tem imajo nekateri trenerji kar nekaj težav.

Ste z nogometom povezani še danes?

Kot gledalec seveda. Rad si ogledam tekme tretje lige, kjer poznam nekatere igralce, pa tudi sodnike, delegate ... Sodil sem na nekje od 500 do 550 tekмах, delegat pa bil na 1440, od tega na 319 v prvi slovenski ligi, tako da se je teh poznanstev res kar nabralo. Tudi reprezentančne tekme si rad ogledam ... Večkrat obisk tekme združim še s svojim drugim priljubljenim športom, kolesarjenjem, tako da se na ogled tekme odpeljem s kolesom, tudi do Kamnika, če je treba, pa si tako pripravim en tak prijeten izlet, na katerem se rad srečam tudi s svojimi kolegi iz nogometnih vrst.

Rolke Cerknica 2021 in nova sezona

Predzadnja sobota v septembru se je v občini Cerknica odvijala športna prireditev Rolke Cerknica 2021. Smučarski klub (SK) Cerknica je v sodelovanju s Smučarsko zvezo Slovenije, panoga Tek na smučeh, organiziral državno tekmovanje na tekaških rolkah za poletni pokal Argeta Junior 2021.

Udeležbo je potrdilo kar 16 slovenskih klubov. V desetih različnih kategorijah se je pomerilo 122 tekmovalcev; najvzdržljivejši so tekli od Begunj skozi Bezuljak, Dobec, Kožljek in vse do Stražišča. Po 6,6 km vijugaste občinske ceste so se tako povzpeli skoraj za 250 m, za kar so najhitrejši potrebovali zgolj dobrih dvajset minut. Dečki in deklice so se pomerili na progi, dolgi 2,8 km, s ciljem v Dobcu, mladinci in mladinke pa so morali vztrajati 4,7 km do Kožljeka.

Za pripravo in izvedbo tekmovanja je skrbela dobro uigrana ekipa več kot 50 prostovoljcev.

Odlično navijaško vzdušje so pomagali pričarati tudi številni domačini, ki so pred domačim pragom ter vzdolž celotne proge občudovali in bodrili tekmovalce.

Nepozabno pa je bilo za najmlajše, cicibane, ki so svoje spretnosti na rolerjih pokazali in preizkusili na posebej zanje pripravljenem poligonu. Več kot 40 jih je uspešno prevozilo celotno traso poligona, za kar so si prislužili medaljo športnega junaka SK Cerknica. Izvedbo poligona je finančno podprla Občina Cerknica, izpeljali pa so ga mladi učitelji smučanja, ki si izkušnje nabirajo z organizacijo smučarskih treningov.

Predsednik Smučarskega kluba Cerknica **Franc Žnidaršič** je ob koncu prireditve podelil deset kompletov medalj najboljšim iz vsake kategorije.

Nadse ponosni smo tudi na uvrstitve desetih biatloncev SK Cerknica, ki so se vsak v svoji konkurenci odlično odrezali. Njihove uvrstitve si lahko pogledate v športnem semaforju.

Iskrena zahvala trenerski ekipi in čestitke vsem tekmovalcem!

Z zaključkom tekme pa športni dan še nikakor ni bil pri koncu. Vsi sodelujoči smo se zbrali v biatlonskem centru, kjer so pridne roke klubskih kuharjev pripravile odlično kosilo. Po okrepčilu je predsednik prisotne povabil k občnemu zboru. Tudi ta je potekal v prijetnem vzdušju in pod pozitivnimi vtisi sobotnega dne. Prisluhnilo smo poročilom in programu dela vodje alpske sekcije **Gašperja Šemrova**, vodje sekcije za biatlon in tek na smučeh **Boštjana Uleta** ter vodje sekcije učiteljev smučanja **Žana Rota**.

Učitelji smučanja sporočajo veselo novico, da bodo letos za suhe treninge na voljo kar trije termini, izmed katerih bodo starši za svoje otroke izbrali njim najbolj prikladnega. Treningi bodo potekali v ponedeljek in četrtek od 17.30 do 19.00 v telovadnici osnovne šole (OŠ) Grahovo ter v torek od 17.00 do 18.00 v telovadnici OŠ Cerknica. Cilji zimskega programa ostajajo enaki – čim več dni na okoliških smučiščih, kakšen smučarski dan tudi na večjih, bolj oddaljenih smučiščih (če bo organizacija mogoča), za vrhunec sezone pa še zimovanje na Rogli konec zime.

Dobre novice so tudi iz biatlonske sekcije, kjer se skupina

mladih tekmovalcev vztrajno povečuje. Tako sedaj izvedbo treningov usklajeno in skrbno izvajajo že trije trenerji, ki so poskrbeli tudi za predstavitev cerkniškega biatlonskega delovanja v OŠ Cerknica s podružnicama v Begunjah pri Cerknici in Grahovem. Treningi biatlona mlajših tekmovalcev potekajo dvakrat tedensko v biatlonskem centru – ob torkih in četrkih ob 17.00. Vabimo vse mlade športne navdušence, da se pridružijo pestri biatlonski skupini!

Zastavljen program dela kaže na mnoge smeje načrte kluba in vsi se bomo potrudili, da bodo ti izvedeni v zastavljenih časovnih okvirjih.

ŠPORTNI SEMAFOR

TEK NA ROLKAH

Državno prvenstvo in poletni pokal Argeta Junior 2021 na tekaških rolkah Soriška planina, 4. 9. 2021:

Manca Caserman, Smučarski klub (SK) Cerknica, 5. mesto (mlajše mladinke)

Kristina Šega Jakopin, SK Cerknica, 13. mesto (mlajše mladinke)

Jošt Ule, SK Cerknica, 15. mesto (mlajši mladinci)

Nika Pelan, SK Cerknica, 18. mesto (starejše deklice)

Vid Baraga, SK Cerknica, 21. mesto (mlajši dečki)

Lucija Šega Jakopin, SK Cerknica, 22. mesto (starejše deklice)

Julija Ule, SK Cerknica, 26. mesto (mlajše deklice)

Lovro Zalar, SK Cerknica, 34. mesto (starejši dečki)

Državno prvenstvo v letnem biatlonu, sprint Pokljuka, 11. 9. 2021:

Nika Pelan, SK Cerknica, 3. mesto (starejše deklice)

Ajda Špitalar, SK Cerknica, 4. mesto (starejše deklice)

Kiara Sterle, SK Cerknica, 4. mesto (mladinke)

Jošt Ule, SK Cerknica, 6. mesto (mlajši mladinci)

Kristina Šega Jakopin, SK Cerknica, 8. mesto (mlajše mladinke)

Manca Caserman, SK Cerknica, 11. mesto (mlajše mladinke)

Lovro Zalar, SK Cerknica, 15. mesto (starejši dečki)

Julija Ule, SK Cerknica, 16. mesto (mlajše deklice)

11. 9. 2021 je bila na Pokljuki tudi razglasitev rezultatov Pokala Slovenije v biatlonu za sezono 2020/2021 (skupno). Cerkniški biatlonci so zasedli odlična mesta za prvo sezono pod okriljem SK Cerknica:

Kiara Sterle, 1. mesto (mlajše mladinke)

Nika Pelan, 2. mesto (mlajše deklice)

Lucija Šega Jakopin, 4. mesto (starejše deklice)

Jurij Ule, 7. mesto (mlajši mladinci)

Jošt Ule, 10. mesto (starejši dečki)

Kristina Šega Jakopin, 12. mesto (mlajše mladinke)

Državno prvenstvo v letnem biatlonu, skupinski start, Pokljuka, 12. 9. 2021:

Kiara Sterle, SK Cerknica, 4. mesto (mladinke)

Jošt Ule, SK Cerknica, 6. mesto (mlajši mladinci)

Manca Caserman, SK Cerknica, 8. mesto (mlajše mladinke)

Kristina Šega Jakopin, SK Cerknica, 9. mesto (mlajše mladinke)

Rolke Cerknica 2021: državno tekmovanje za poletni pokal Argeta Junior 2021 na tekaških rolkah, 18. 9. 2021:

1. mesto absolutno ženske: **Tia Janežič**, TSK Jub Dol pri Ljubljani (4,7 km, Begunje pri Cerknici–Koželjek: 18' 22")

1. mesto absolutno moški: **Andor Peček**, TSK Logatec (6,6 km, Begunje pri Cerknici– Stražišče: 22' 53")

Kiara Sterle, SK Cerknica, 3. mesto (starejše mladinke), absolutno

Manca Caserman, SK Cerknica, 5. mesto (mlajše mladinke)

Nika Pelan, SK Cerknica, 7. mesto (starejše deklice)

Ajda Špitalar, SK Cerknica, 9. mesto (starejše deklice)

Jošt Ule, SK Cerknica, 9. mesto (mlajši mladinci)

Lucija Šega Jakopin, SK Cerknica, 11. mesto (starejše deklice)

Lovro Zalar, SK Cerknica, 12. mesto (starejši dečki)

Kristina Šega Jakopin, SK Cerknica, 13. mesto (mlajše mladinke)

Julija Ule, SK Cerknica, 14. mesto (mlajše deklice)

Vid Baraga, SK Cerknica, 20. mesto (mlajši dečki)

Cerkniško društvo strelk in strelcev CD-SIS-X

Državni prvaki ekipno – Amadej Arh, Tim Predalič in Peter Bajt, standard zračna puška, kategorija: pionirji (@ arhiv društva)

Podelitev občinskih in ligaških priznanj za sezoni 2019/2020 in 2020/2021 (@ Ljubo Vukelič)

Državna prvakinja 2021 **Neža Zigmund** z državnim rekordom, standard zračna puška (@ arhiv društva)

Urnik uporabe telovadnic in športne dvorane

V času od 12. oktobra 2021 do 30. junija 2022 bodo telovadnice v Grahovem in na Rakeku ter športni dvorani v Cerknici in na Rakeku uporabljala različna društva. Objavljamo aktualen raspored. Za udeležbo na vadbah je treba izpolnjevati pogoj PCT. Uporabniki naj spremljajo občinsko spletno stran www.cerknica.si, na kateri bodo objavljene morebitne spremembe.

Športna dvorana Cerknica						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
15.30–16.30	15.30–17.00	15.30–16.30	15.30–17.00	15.30–16.30	8.00–12.00	8.00–12.00
Košarka U11 D, U11 F KK Cerknica	Košarka U 13 F KK Cerknica	Košarka U11 D, U11 F KK Cerknica	Košarka U15 F KK Cerknica Ritmična gimnastika TKD Sovica	Košarka U11 F KK Cerknica	Twirling mladi Mace ali tekme mladi KK Cerknica	Twirling mladi Mace ali tekme mladi KK Cerknica
16.30–18.00	17.00–18.00	16.30–17.45	17.00–18.30	16.30–18.00		
Košarka U15 D, U13 D KK Cerknica	Nogomet mladi NK Cerknica Vadba šolskih otrok SK Cerknica	Nogomet mladi NK Cerknica	Nogomet mladi NK Cerknica	Košarka U13 F KK Cerknica Nogomet mladi NK Cerknica		
18.00–19.15	18.00–19.30	17.45–19.00	18.30–20.00	18.00–19.30		
Košarka Žogarija KK Cerknica	Košarka U15 F, U17 F KK Cerknica	Košarka U15 F, U17 F KK Cerknica	Nogomet mladi NK Cerknica	Košarka U15 F, U17 F KK Cerknica		
19.15–21.00	19.30–21.00	19.00–20.45	20.00–21.30	19.30–21.00	18.30–20.30	18.00–20.00
Košarka U19 F, člani KK Cerknica	Funkcionalna vadba KK Cerknica	Košarka U19 F, člani KK Cerknica	Tekaška vadba TKD Sovica	Košarka U19 F, člani KK Cerknica	Košarka Tekme – člani KK Cerknica	Košarka Tekme – mladinci KK Cerknica
	21.00–22.30	20.45–22.15		21.00–22.30		
	Rekreacija ŠRD Žogica	Rekreacija PGD Cerknica		Rekreacija NŠK		

OPOMBA: Ob zasedenosti dvorane s prireditvami imajo MACE vadbo v Grahovem ali na Rakeku.

Telovadnica Grahovo						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
		16.00–17.00		16.00–17.15		
		Košarka U13 F KK Cerknica		Košarka U13 D KK Cerknica		
17.30–19.00	16.30–18.00	17.00–18.30	17.30–19.00	17.30–19.00		17.00–18.00
Športna vzgoja šoloobveznih otrok SK Cerknica	Twirling mladi Mace	Košarka U13 D, U15 D KK Cerknica	Športna vzgoja šoloobveznih otrok SK Cerknica	Košarka Mladi KK Cerknica		Košarka Rekreacija mladi KK Cerknica
19.00–20.00	18.00–19.30	18.30–20.00	19.00–20.00	19.00–20.00		
Košarka TKD Sovica	Košarka Mladi KK Cerknica	Tekaška vadba TKD Sovica	Funkcionalna vadba RD Cerknica	Košarka TKD Sovica		
20.00–21.30	19.30–20.30	20.00–21.30	20.30–22.00	20.00–21.30		
Nogomet Komunalna Cerknica	Funkcionalna vadba RD Cerknica	Nogomet TKD Sovica	Badminton BK Cerknica	Nogomet TKD Sovica		
	20.30–22.00					
	Badminton BK Cerknica					

LEGENDA: NTZS – Namiznoteniška zveza Slovenije, MACE – Mažoretni, twirling in plesni klub, NK – Nogometni klub, SK – Smučarski klub, PPK – Ping pong klub, TKD – Telesno-kulturno društvo, RD – Rekreativno društvo, ŠRD – Športno-rekreativno društvo, KK – Košarkarski klub, BK – Badminton klub, DU – Društvo upokojencev, NŠK – Notranjski študentski klub, PGD – Prostovoljno gasilsko društvo, JD – Jamarsko društvo

Mala telovadnica Grahovo						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
17.30–19.00			17.30–19.00			
Športna vadba predšolskih otrok SK Cerknica			Športna vadba predšolskih otrok SK Cerknica			
19.45–20.45		19.30–20.30	19.30–20.30	20.00–21.00		
Power Kick RD Cerknica		Zumba RD Cerknica	Rekreacijska vadba Rožnate urice	Funkcionalna vadba KK Cerknica		

Športna dvorana Rakek						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
16.00–17.30	16.00–17.30	16.00–17.30	16.00–17.15	16.00–17.30		
Košarka U13 F KK Cerknica Nogomet mladi NK Cerknica	Nogomet mladi NK Rakek Ritmična gimnastika TKD Sovica	Nogomet U9 NK Rakek	Košarka U13 D KK Cerknica Nogomet mlajši NK Cerknica	Nogomet mladi NK Cerknica Ritmična gimnastika TKD Sovica		
17.30–19.00	17.30–19.00	17.30–19.00	17.15–18.30	17.30–19.00		
Košarka U15 F, U17 F KK Cerknica	Nogomet Deklice NK Cerknica Ritmična gimnastika TKD Sovica	Nogomet Deklice NK Cerknica Twirling mladi Mace	Košarka U15 D KK Cerknica Ciciposkok NK Rakek	Košarka U15 D KK Cerknica		
19.00–20.30	19.00–20.30	19.00–20.30	18.30–20.00	19.00–20.30		
Twirling mladi Mace	Košarka Mladi KK Cerknica	Košarka Mladi KK Cerknica	Twirling Mace Rekreacija Mineralka	Twirling Mace		
20.30–22.00	20.30–22.00	20.30–22.00	20.00–21.30	20.30–22.00		
Odbojka Rekreacija ŠRD Žogica Odbojka Rekreacija TD Rakek	Nogomet Rekreacija NK Rakek	Rekreacija JD Rakek	Nogomet Rekreacija NK Rakek	Nogomet Rekreacija Rekreacijska skupina Rakek		

Stara večja telovadnica Rakek						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
16.30–18.00		16.30–18.00	16.30–18.00	16.30–18.00	9.00–11.30	
Twirling Mace		Namizni tenis Mladi začetniki Trening PPK Rakek	Twirling Mace	Namizni tenis Mladi začetniki Trening PPK Rakek	Tekme po razporedu NTZS PPK Rakek	
18.00–20.00	18.00–20.00	18.00–20.00	18.00–20.00	18.00–20.00	16.00–18.30	
Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Namizni tenis Mladi, člani Trening PPK Rakek	Tekme po razporedu NTZS PPK Rakek	
20.00–21.30	20.00–21.30	20.30–21.30	20.00–21.30	20.00–21.00		
Od 1. 11. 2021 do 31. 3. 2022 Namizni tenis – šport starejših PPK Rakek	Od 1. 11. 2021 do 31. 3. 2022 Namizni tenis Rekreacija PPK Rakek	Rekreacija mladi KK Cerknica	Od 1. 11. 2021 do 31. 3. 2022 Namizni tenis Rekreacija PPK Rakek	Rekreacija Klub Avtostil		

Stara manjša telovadnica Rakek						
Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
17.00–19.00	17.00–19.00			17.00–19.00		17.30–19.30
Twirling Mace	Twirling Mace			Twirling Mace		Folklor KD Rak
	19.00–20.00	18.30–19.30	19.00–20.00			
	Rekreacija DU Rakek	Body Energy RD Cerknica	Rekreacija DU Rakek			

Naravni pripravki za varstvo rastlin in gnojenje

Naravni pripravki, ki jih lahko naredimo sami doma, so glede na varovanje narave in ljudi najprimernejši. Z naslednjim letom bodo s tržišča umaknili določena fitofarmacevtska sredstva (pripravke, izdelke za zdravljenje rastlin, preprečevanje njihovih bolezni ali njihovo varovanje pred škodljivci). Pripravlja se tudi nova uredba o vodovarstvenih območjih za občine Cerknica, Bloke in Loška dolina, v kateri so zapisane prepovedi uporabe določenih sredstev za varstvo rastlin. S tem namenom smo na kmetiji Ivanke in Staneta Kraševca v Zelšah organizirali delavnico z naslovom **Naravni pripravki za varstvo rastlin**.

S strokovno sodelavko in specialistko **Ano Ogorelec** smo spoznali vrste domačih pripravkov za krepitev rastlin in gnojenje ter varstvo pred boleznimi in škodljivci (prevrelka, brozga, hladni izvleček, čaj in ekstrakt). V rastlinah je veliko kompleksnih snovi (škrob, beljakovine ...) in tudi obrambnih snovi, kot so grenčice, eterično olje, ostre snovi, oksalna kislina, gorčično olje, glikozidi, alkaloidi ipd. Vse te snovi varujejo rastline pred napadom bolezni ali škodljivcev. Od odmerka te snovi je odvisno, ali je zdravilo ali strup. S postopkom fermentacije ali hidrolize rastlinske beljakovine razpadejo na osnovne gradnike (aminokislino). Te razkrojne produkte rastline znova porabijo za rast in razvoj. Tako vidimo, da v naravi snovi krožijo. Vse obrambne snovi dobimo lahko z naslednjimi rastlinskimi izvlečki:

Prevrelka je fermentacija rastlin, ki se uporablja za gnojenje ali kot varstvo rastlin (gabeza, koprive ...). Z desetimi litri vode prelijemo 1 kg sveže ali 200 g suhe zeli. Premešamo vsaki drugi dan, da fermentira. Pride do neprijetnega vonja in penjenja. Po končanem penjenju, nekako od 10 do 20 dni, precedimo in redčimo z vodo v razmerju 1 : 20.

Brozga je postopek namakanja narezanih rastlin (dve pesti na liter vode) v mrzli vodi, ki traja 24 ur, nato dobljeno prekuhamo. Kuhamo pol ure, precedimo in redčimo. Uporabljamo proti boleznim in škodljivcem.

Čaj pripravimo z vrelo vodo. Z vodo prelijemo svežo ali posušeno rastlino (zel), pustimo 15 minut in precedimo.

Hladen izvleček pripravimo tako, da zel seseklamo, prelijemo z mrzlo vodo, pustimo 24 ur, precedimo in nato škropimo.

Za boljše oprijemanje škropiva lahko dodamo kalijevo milo (150–300 g na 10 l vode), za boljši učinek proti ušem in kaparjem lahko dodamo še malo metilnega alkohola – špirta (2 % glede na celotno količino). Visoke temperature in sonce hitro razgradijo škropivo, zato škropimo zvečer, ko je hladnejše, oz. v hladnem delu dneva. Ob dežju postopek večkrat ponovimo od dva do tri dni.

Na srečanju smo spoznali veliko zdravih rastlin, njihove lastnosti, pa tudi škodljivosti ob neustrezni uporabi ali pripravi. Za pripravo prevrelke in brozge je najboljša uporaba deževnice v plastičnih ali steklenih posodah. Pri nabiranju zeli za pripravke upoštevajte tudi čas nabiranja (npr. koprive se nabira mlade in ne v času cvetenja ...). Za vse tiste, ki vam za nabiranje in pripravo zmanjka časa, pa so v specializiranih trgovinah na voljo naravi prijazna sredstva za varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci.

Škodljivci, bolezni in naravni pripravki za zatiranje

Škodljivci, bolezni	Naravni pripravki
Mravlje	Pelin (brozga)
Mravljišče	Timijan (čaj) Bezgova brozga
Jabolčni zavijač	Vratič (čaj, brozga in prevrelka) Pelin (čaj)
Listne uši	Bazilikin čaj Koprivna brozga Abraščica – Coca Cola pelin (čaj) Praprot (brozga, prevrelka, ekstrakt) Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Rabarbara (brozga, prevrelka) Preslica (brozga) Timijan (čaj) Pelin (čaj in brozga)
Krvave uši	Praprot (brozga, prevrelka, ekstrakt) Kapucinke (čaj)
Fižolova muha	Pelin (prevrelka)
Pršice na robidnicah	Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Pelin (čaj)
Pršice na jagodah	Česen (čaj) Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Pelin (čaj)
Bolhači	Pelin (čaj)
Talne sovke	Bezeg (prevrelka) Žajbelj (čaj) Timijan (čaj) Paradižnik
Pedic (pagosenica)	Vratič (čaj)
Muhe (čebulna, porova)	Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Žajbelj (čaj)
Gosenice na zelju	Bezgova brozga Žajbelj (čaj) Timijan (čaj) Paradižnik (namočeni narezani listi) Pelin (čaj)
Molji	Vratič (čaj, brozga in prevrelka) Rabarbara (čaj in prevrelka) Preslica (brozga)
Korenjeva muha	Česnova ali čebulna brozga
Kaparji	Praprot (brozga, prevrelka, ekstrakt) Kapucinke (čaj)
Gosenice	Rabarbara (brozga, prevrelka) Pelin (brozga)

Polži	Praprotn (brozga, prevrelka) Česnova (brozga) Rabarbara (brozga)
Črna fižolova uš	Listi rabarbare (brozga, prevrelka)
Koloradski hrošč	Vratič (čaj)
Pršice	Bazilika (čaj) Koprive (brozga) Česen (čaj) Vratič (čaj) Rabarbara (brozga, prevrelka) Preslica (brozga)
Bela muha (ščitkar)	Bazilika (čaj)
Koreninske uši	Vratič (čaj, brozga, prevrelka)
Škrlup	Milnica
Bakterijska obolenja	Česen (čaj, brozga) Čebula (brozga)
Pegavosti	Preslica (prevrelka)
Pepelaste plesni	Česen (čaj) Preslica (prevrelka, hladna raztopina) Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Rman (hladna raztopina)
Peronospora	Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Rman (hladna raztopina)
Siva grozdna plesen	Česen (čaj)
Kodravost – breskev	Česen (čaj) Preslica (brozga, hladna raztopina)

Krompirjeva plesen	Česen (čaj) Preslica (brozga, hladna raztopina)
Monilia	Česen (čaj) Preslica (prevrelka, hladna raztopina) Hren (čaj, brozga)
Rja	Praprotn (prevrelka) Vratič (čaj, brozga, prevrelka) Preslica (prevrelka, hladna raztopina)
Glivična obolenja	Česen (čaj) Rabarbara (čaj) Preslica (brozga, čaj) Čebula (čaj) Rman (čaj)
Koreninske bolezni	Cvetovi kamilice (ohlajen čaj, tretiranje semena)

Podatke zbrala Ana Ogorelec. Vir: Franz-Xaver Tremel, Joachim Mayer (Bio Dünger).

Še nekaj nasvetov

Gabez je odlično kalijevo gnojilo. Narezane liste damo lahko tudi na kompost in ga tako obogatimo. Razredčeno prevrelko iz kopriv lahko uporabimo za gnojenje, saj vsebuje veliko dušika.

Baldrijan pospešuje kompostiranje. Uporablja se tudi za razkuževanje semena za zgodnjo setev v mrzlo zemljo.

Njivska preslica dobro deluje v mešanici s česnom, vratičem, koprivo, čebulo in celo zalistniki paradižnika. Njivsko preslico ločimo od močvirske po stranskih vejicah. Ob pretrganju stebela z obema rokama so stranske vejice daljše od nodija.

Etnobotanični kotichek Notranjske

✉ Marko Cvetko, Lili Mahne 📷 Marko Cvetko

Kmetija Markovi in kmetija Mahne sta udeleženi v projektu Fitokmetije, v sklopu katerega se je med drugimi dejavnostmi opravil tudi popis uporabnih rastlin na površinah kmetij. Tokrat opisujemo tolščak, ki ga je to leto na gredah in njivah še posebej veliko.

Letošnje poletje je bilo zaradi visokih temperatur idealno za rast zanimive rastline, ki jo nekateri poznajo kot kulturno rastlino, drugi pa kot plevel. Navadni tolščak (*Portulaca oleracea*), znan tudi kot portulak, spada v družino tolščakov in je užiten tako surov kot kuhan. Zaradi posebnega tipa fotosinteze se v tolščaku v nočnem času kopiči jabolčna kislina, posledično se mu spreminja tudi intenzivnost kislega okusa, odvisno od ure nabiranja. Bogat je z omega-3-maščobnimi kisljinami, ki po raziskavah ugodno vplivajo na zdravje srca in ožilja ter krepijo imunski sistem. Vsebuje tudi nekaj sluzi, kalcij, kalij, vitamin C in karoten. Sveže liste so v preteklosti uporabljali kot obkladke za različne kožne bolezni in pri blaženju pikov insektov. Najpogosteje se ga uporablja svežega, lahko pa se ga tudi predela. Liste lahko tako posušimo in z njimi zgostimo juhe ali sladice, lahko ga vložimo v kis, njegova semena pa lahko v zimskem času uporabimo za vzgojo mikrozelenjave. Skratka zelo uporabna rastlina, ki jo po krivici obsojamo kot plevel. V kombinaciji z regačico (še en trdovraten plevel oziroma lahko gojena rastlina) ga lahko pripravimo tudi v obliki namaza.

Za zeleni namaz iz regačice in tolščaka potrebujemo:

- 200 g kuhanega fižola (najprimernejši bel fižol),
- pest mladih listov regačice,
- pest listov tolščaka,
- 1 strok česna,
- 3 jušne žlice oljčnega olja,
- sol in poper po okusu,
- sok 1 limone,
- 2 jušni žlici tahinija (sezamova pasta) – dober nadomestek tahinija so tudi zmleta sprazena semena sončnic.

Vse sestavine razen oljčnega olja damo v sekljalnik in zmeljemo do gladkega. Medtem počasi dodajamo oljčno olje. Prestavimo na krožnik in po želji dodamo feta sir. K namazu se dobro podajo tudi mikropoganjki lucerne.

Pa dober tek! ■

Rožnati oktober: Bodi in ostani zdrava

Rožnati oktober je ime za mednarodni mesec osveščanja o raku dojk. Letošnje dejavnosti bodo potekale pod sloganom Bodi in ostani zdrava! Treba se je potruditi za svoje zdravje – ne samo tedaj, ko že zboliš, ampak je zdrav življenjski slog vsakodnevna odločitev.

Že drugo leto se srečujemo z omejitvami v vsakdanjem življenju, covid-19 nam kroji življenje, omejuje srečanja, druženja, predvsem pa strah pronica v vse pore našega življenja in nas uspešno spravlja v različne stiske.

In kako ostati zdrav/zdrava?

Ne bom naštevala, kaj vse se prebere v različnih knjigah, na spletu, v medijih. Zasipajo nas z informacijami o različnih oblikah vadbe, prehrane, čudodelnih zdravilih, zeliščih, prehranskih dopolnilih, z nasveti za učinkovito odpravljanje različnih težav, ki obljublajo vse mogoče, ampak na žalost tudi velikokrat razočarajo.

Tudi tu je treba ohranjati zdravo pamet in med drugim upoštevati enostavne, poznane nasvete. Potrudimo se ohranjati stik z naravo, jo poslušati, čutiti, vonjati, okušati, opazovati živali in se naučiti, kako je vse preprosto, nezapleteno. Gibanje v naravi naj postane del našega življenjskega sloga. Dnevna rutina postane eliksir in vir moči, zdravja, odklop od stresa. Če zmoremo, pojdimo na bližnji hrib (Slivnico, Špičko) ali pa na sprehod po poteh okoli jezera. Negujmo prijateljske odnose z ljudmi, s katerimi imamo podobna življenjska načela, poglede, vrednote. Obnašajmo se odgovorno in bodimo pozitiven zgled. Redno se ukvarjamo z vadbo, uživajmo lokalno, zdravo in uravnoteženo prehrano, vzdržujmo svojo telesno težo in razmišljajmo pozitivno.

Na parkirišču na Dolenjem Jezeru smo v namen osveščanja, seznanjanja mimoidočih o pomenu pravočasnega odkrivanja sprememb v telesu, o rednem odzivanju na presejalne programe Dora, Zora in Svit ponovno okrasili drevesa z rožnatimi pleteninami. Vljudno vabimo vse, da se nam pridružijo na redni vadbi, ki poteka v Večgeneracijskem centru Cerknica v ponedeljek ob 19.00 ter v sredo in petek ob 18.00. V telovadnici v Grahovem vadba poteka v četrtek ob 19.30. Vabljeni vsi, ki si želite okrepiti svoje mišice, izboljšati gibljivost in se preprosto imeti lepo v dobri družbi. Bodite in ostanite zdravi.

Porast drznih tatvin

☞ Policijska postaja Cerknica

Policisti Policijske postaje Cerknica obveščajo, da po državi in tudi na območju občine Cerknice opažajo porast drznih tatvin iz stanovanjskih hiš. Storilci ne nastopajo sami, temveč po dva, trije ali več.

Storilci se drznih tatvin lotevajo na prefinjen način. Najpogosteje se predstavijo kot delavci različnih podjetij (npr. telekomunikacijska in elektro podjetja; podjetja, ki se ukvarjajo z dezinfekcijo prostorov), ki opravljajo različne dejavnosti (izmera jakosti signala, preverjanje internetnih povezav, posodobitve ...). Prihajajo dobro pripravljeno; oblečeni so v delovne obleke z logotipom podjetja, na avtomobilih imajo nalepljene logotipe.

V večini primerov storilci nastopijo v skupini; eden ali dva zamotita žrtev z vljudnostnimi vprašanji, pogovorom, ostali pa preiščejo hišo in okolico ter izvršijo tatvine denarja ali nakita.

Vsem občankam in občanom, predvsem pa starejšim osebam in osebam, ki živijo same ali na samem, svetujemo previdnost.

- Oseb ne spuščajte v stanovanja ali v stanovanjske hiše, dokler se ne identificirajo.
- Osebe imejte pod stalnim nadzorom.
- Pokličite podjetje, za katero naj bi osebe opravljale dejavnosti, in preverite, ali so osebe, ki vam storitev ponujajo, res zaposlene pri njih in opravljajo določena dela na vašem območju.
- Zabeležite registrske oznake avtomobilov, barvo, tip ...
- Bodite pozorni na opis oseb (obleke, videz, govor itd.).
- Zaklepajte vhodna vrata, ključ imejte pri sebi in ne v bližini doma.

Preden se zaveste, lahko postanete žrtev kaznivega dejanja. Če se to zgodi kljub previdnosti, obvestite policijo na telefonsko številko 113 ali najbližjo policijsko postajo. Previdnost ni nikoli odveč. ■

Avtor: **Bojan Štefancič** Vir: stareslike.cerknica.org

Cerknica 1960: Pri fotografu na Taboru

»Kakšna sreča, da sem doma v najlepšem koticu sveta!« je v pogovoru za revijo Fotoantika nekoč dejal Jože Žnidaršič. Kot bi hotel vsem pokazati, kako je ta videti in kje je, je v svoj fotografski objektiv vedno znova ujel skrivnostni svet Notranjske, od pretanjeno zastavljenih posnetkov Cerknice, jezera, Blok ali Loške doline. Doma smo zbirali razglednice, panorame ali prikaz mesta iz nenavadnega zornega kota, kot je tudi današnja fotografija.

Mojster fotografije **Jože Žnidaršič st.** (1925–2021) je odprl atelje v Cerknici leta 1953. V kleti na novo zgrajene hiše na Taboru, stara je pogorela med vojno, sta bili dve delavnici: foto atelje in krojaštvo, ki ga je vodil njegov brat Edvard. Imel sem srečo, da sem v najzgodnejših letih stanoval v neposredni soseščini, ne vem pa, če so imeli s tem srečo tudi Bajčkovi, saj sem bil zelo radoveden in radoživ fant, pogosto »na obisku« v ateljeju in na njihovem dvorišču.

Spominjam se urejene okolice njihove hiše. Lepo oblikovane betonske stopnice, kjer je na robu stala palma. Na desni dve brezi, med katerima se je bohotilo zeleno rastlinje. Ograja iz brezovega lesa zadaj na verandi, ki jo je ovijala vinska trta. Fotograf je moral imeti tudi občutek za sceno, za ozadje, za atmosfero, kot rečemo danes. Na tem dvorišču so nastale številne fotografije otrok takrat zelo številne babyboom generacije. Tu so se ovekovečili hrupni rekruti,

Jože Žnidaršič (© Ljubo Vukelič)

ki so bili pravkar potrjeni k vojakom. Vedno so se pripeljali na vozu, okrašenem s smrečjem in pankeljci ter z obveznim harmonikarjem. Poročne pare in tiste, ki so se prišli slikat za osebno izkaznico, je fotograf namestil v mali atelje, v katerem so bili veliko cvetlično stojalo v obliki črke G, stol Rex arhitekta Nika Kralja in po potrebi še kakšen rekvizit. Mojster je prižgal luči in pripravil fotoaparatus, tak na meh, pritrjen na posebnem visokem in gibljivem ogrodju, da je bil prav usmerjen, slika stabilna in aparat na varnem. Tedaj smo morali radovedneži ven, da nismo motili pozornosti tistih, ki bi se slikali. Z otroki je imel sicer veliko potrpljenja. Nekajkrat sem lahko vstopil celo v laboratorij, ozek prostor ob ateljeju, kjer je razvijal filme in slike. Kakšna čarovnija, ko so se v soju slabotne rdeče luči, na belem papirju, namočenem v mali banjici, nenadoma iz nič pojavile podobe fotografiranih!

Jože Žnidaršič je bil znan tudi izven Notranjske. Učil se je pri mojstrih Cirilu Böhmu, Franu Pavlinu, Vlastji Simončiču, bil filmski snemalec reportaž za Filmske novosti, snemal skoke v Planici ... in tako navezal številne stike in prijateljstva. Ko sem se mnogo pozneje zaposlil v uredništvu velikega dnevnika, me je Edi Šelhaus, tudi legendarni fotoreporter, takoj vprašal: »A si še Cerkničan? A Jože Žnidaršič še dela tam?«

Vsem, ki smo osnovno šolo obiskovali v naših krajih, se je vtisnil v spomin, ko je ob zaključku šolskega leta fotografiral učence vseh razredov. Vedno nasmejan, vedno s priročno šalo, ki je razblinila tremo. Številne njegove šolske fotografije smo objavili tudi na naši strani in so med najbolj gledanimi prispevki. Enako tudi njegove razglednice, panorame, priložnostne fotografije ...

Kako pomembno fotografsko pričevanje o nekem obdobju, krajih in ljudeh! Hvala!

Vir: Dejan Vončina: Fotograf Jože Žnidaršič - Bajčk. Revija Fotoantika, št. 32, 2015.

Cerknica 1960, Fotografija: Jože Žnidaršič, starejši

Avtorica in fotografinja: **Tina Milavec**

Delavnice ob jubileju

Septembrsko pestro dogajanje na Osnovni šoli »Jozeta Krajca« Rakek in podružnični šoli »Rudolfa Maistra« Unec je v polnem razmahu. Ob našem jubileju – 140-letnici šolanja na Rakeku – smo namreč pripravili vrsto tematsko različno obarvanih delavnic.

Skupna rdeča nit naših delavnic sta povezovanje mlajše in starejše generacije ter primerjava šolstva nekoč in danes. V tem duhu so naši najmlajši učenci spoznavali stare ljudske igre, izštevankе, običaje in ljudske plesе. Ugotovili so, da se da tudi brez uporabe sodobne tehnologije prav super preživeti dan in se ob tem zabavati. Obudili so tudi pravljice in pripovedke naših babic in dedkov. Spoznali so lepopisje in, tako kot včasih, morali vložiti precej truda za lep zapis v zvezke.

V sodelovanju s folklorno sekcijo Kulturnega društva (KD) Rak Rakek so petošolci spoznavali osnovne korake notranjskih tradicionalnih ljudskih plesov. Šestošolci so se

podali na pot raziskovanja našega kraja in običajev. Nekateri učenci so raziskovali šolske dneve babic in dedkov v nemščini in angleščini. Nadobudni likovni ustvarjalci so popoldne preživeli z domačinko, ilustratorko **Nano Homovec**. Vsi učenci od prvega do devetega razreda bodo v sodelovanju z likovno sekcijo KD Rak Rakek ustvarili mozaik, ki se bo povezal v skupno mozaično steno; ta bo krasila vhod naše šole.

V jedilnici je na ogled razstava fotografij lokalnih športnih društev. V oktobru nas čaka še mnogo delavnic, dogajanje pa bomo sklenili s slavnostno zaključno prireditvijo Mavričnih 140 let.

Ljudski plesi in izštevankе, učenci 1., 2. in 3. razreda matične šole

Izdelava mozaikov, 5. razred

Stare igre, učenci podružnične šole

Likovna kolonija z ilustratorko Nano Homovec

Razstava fotografij lokalnih športnih društev

Avtorica: **Anita Leskovec** Fotograf: **Marko Kebe**

Poletno branje je prineslo lepe rezultate

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica je šolarje od sedmega do dvanajstega leta k poletnemu branju povabila že četrto leto. Poletavci – poletni bralci so, podobno kot v šestnajstih slovenskih osrednjih knjižnicah, do 10. septembra oddali zgibanke, napolnjene s tridesetimi dnevi polurnega branja

Akcija je pritegnila lepo število šolarjev tudi v preteklih letih, zato se je knjižnica letos pridružila še trinajstim knjižnicam, ki za bralce od trinajstega do šestnajstega leta organizirajo tudi Najpoletavce. Ti preberejo tri knjige po lastnem izboru in o prebranem napišejo mnenje. Poletni bralci si s tem pridobijo super navado – branje, ob tem pa vsak dobi majico in priznanje, ki ga lahko vnovči kot eno prebrano knjigo za bralno značko, kar je bila lanska ideja cerkniške knjižnice. Društvo Bralna značka Slovenije je bilo nad pobudo navdušeno. Sprejeli so odločitev, da z novim šolskim letom 2021/22 to velja po predhodnem dogovoru z mentorjem branja za vse sodelujoče. Bralni akciji potekata pod okriljem Mestne knjižnice Ljubljana, ki prispeva glavno nagrado za Poletavce; letos je Hervis, d. o. o., doniral elektronski pikado, glavno nagrado za Najpoletavce pa pridobi knjižnica sama. Prispeval jo je cerkniški IZIŠPORT – treningi, trgovina, storitve. Ostale številne nagrade je prispevala cerkniška knjižnica. Knjižničarki **Nevena Savič** in **Anita Leskovec**, koordinatorica akcije v knjižnici, sta med 190 Poletavci – poletnimi bralci in 31 Najpoletavci izžrebali srečne nagrajence. Pikado je šel v roke **Aleksa Mišiča**, zložljive pohodniške palice je prejela **Tina Zalar**. Imena nagrajencev so objavljena v prostorih knjižnice in njenih enotah. Mladi

bralci so bili o zaključku obveščeni po pošti. Po majico, priznanje in morebitno nagrado lahko do decembra pridejo v tisto enoto knjižnice, ki jim je glede na stalni naslov bivanja najbližja (Cerknica, Rakek, Nova vas, Stari trg). Vtise žrebanja je knjižnica objavila na svojem Facebook profilu in na spletni strani knjižnice www.kjuc.si.

Letošnji Nacionalni mesec skupnega branja je potekal od 8. septembra do 10. oktobra; v okviru tega do konca leta poteka akcija Beremo skupaj. Naj bodo torej bralno obarvani še vsi naši jesenski dnevi in dnevi za njimi. Knjiga je zaklad. Naj bo z nami dan in noč. Knjiga ima moč.

Naših 25 EKO let

Skupaj z Ekošolo praznujemo tudi v Osnovni šoli (OŠ) Notranjski odred Cerknica 25 let delovanja! Leta 1996 se je v Sloveniji začel izvajati program Ekošola. OŠ Cerknica je kot ena izmed prvih šol pristopila k temu programu. Glavni motiv in cilj priključitve je bil in še danes ostaja ta, da bi vzgojili učence, ki jim bo skrb za okolje in naravo postala način življenja. Program Ekošola je namreč mednarodno uveljavljen program celostne okoljske vzgoje in izobraževanja, namenjen spodbujanju in večanju ozaveščenosti o trajnostnem razvoju med otroki, učenci in dijaki skozi njihov vzgojni in izobraževalni program ter skozi aktivno udejstvovanje v lokalni skupnosti in širše. Sodelujoče šole vse leto s konkretnimi projekti uresničujejo cilje vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj. S projektom se gradijo vrednote za odgovoren način našega bivanja na tem planetu. V šolskem letu 2021/22 v okviru Ekošole na OŠ Cerknica izvajamo kar 14 različnih projektov. Lahko se pohvalimo, da smo ena najaktivnejših in najbolj zagnanih šol na področju okoljske vzgoje. Vložen trud naših učiteljev se pozna tudi pri vsakoletnih priznanjih, ki jih dobimo za dosežke v posameznih projektih. Na letošnji konferenci koordinatorjev Ekošole, ki je potekala 20. septembra, so učitelj **Uroš Cajnko** in njegovi učenci prejeli priznanje in nagrado za sodelovanje v projektu LEAF – Učenje o gozdovih – in z izvirnimi metodami raziskovali naš gozd. Učiteljem in učencem želim še veliko EKO volje pri nadaljnjem delu! ■

☞ Uroš Cajnko ☒ Barbara Reya

bralci so bili o zaključku obveščeni po pošti. Po majico, priznanje in morebitno nagrado lahko do decembra pridejo v tisto enoto knjižnice, ki jim je glede na stalni naslov bivanja najbližja (Cerknica, Rakek, Nova vas, Stari trg). Vtise žrebanja je knjižnica objavila na svojem Facebook profilu in na spletni strani knjižnice www.kjuc.si.

Pohod z Vidma k izviru Krke

Planinci in planinke Planinskega društva Cerknica smo se prvo septembrsko nedeljo podali na Videm. Pred začetkom pohoda smo si na farnem pokopališču z zanimanjem pogledali monumentalni spomenik družine Drobnič, delo kiparja Franceta Kralja. Na spomeniku je upodobljenih več kot dvesto ljudi, med njimi tudi kulturnikov, zato smo se trudili prepoznati katerega izmed njih. Prijazni domačin nam je pokazal še nekaj nagrobnikov, ki so delo kiparja Franceta Kralja. Slikarja in kiparja Tone in France Kralj namreč izvira iz sosednje Zagorice, zato sta kraju zapustila več svojih umetniških stvaritev.

Krenili smo na pot in kmalu prispeli v Malo vas. Na koncu vasi smo stopili na polje, prežeto z omamnim vonjem pokošene otave. Našo pozornost je pritegnila rdeča cvetlica na eni izmed njiv. Ugibali smo o njenem imenu. Bil je okrasni lan. Počasi smo prišli do gozda in pot se je začela vzpenjati. Dodatne oznake na poti so nam sporočale, da hodimo po Poti pisateljev. Tudi gobarji so označili pot za vrh Šentrumar, kjer imajo svoj gobarski dom. Pot skozi gozd je bila prijetna, mi pa smo že prispeli do prvih hiš v vasi Hočevlje. Kar précej smo se pričeli spuščati navzdol, v vas Krka. Zavili smo k zaselku Gradiček, kjer si je moč ogledati izvire Krke. Za odmor smo se ustavili pri prvem, imenovanem Poltarica. Nato smo se podali še h Krški jami ter izviru pred jamo. Sprehodili smo se do sifonskega jezera in prisluhnili vodnikovim razlagi o posebnostih jame ter o tem, da so tam snemali nadaljevanko Reka ljubezni. Med ogledom jame smo izvedeli, da je letos iz nje že petkrat tekla narasla voda. Vrnili smo se k prvemu izviru, kjer nas je čakal avtobus. Prepeljal nas je v vas Krka. Sprehodili smo se čez most in bili presenečeni, kako široka je Krka že po enem kilometru toka. Na bližnji turistični kmetiji smo si privoščili osvežilno pijačo. Zadovoljni, da smo spoznali še en košček naše domovine, smo se vrnili domov. ■

Odkrij ebm-papst v sebi.

V podjetju ebm-papst Slovenija se ukvarjamo s proizvodnjo malih elektromotorjev in ventilatorjev ter smo eden izmed vodilnih igralcev v industriji motorjev za belo tehniko v Evropi in svetu.

Zaradi širitve produktivnih programov iščemo več sodelavcev za delovna mesta:

- operater za delo v proizvodnji (M/Ž)
- mehatronik (M/Ž)
- skladiščnik (M/Ž)
- elektronik programer (M/Ž)

Vse, ki vas navedena delovna mesta zanimajo, vabimo, da nas pokličete na 01/70 90 198 ali nam pišete na zaposlitev@si.ebmpapst.com.

www.ebmpapst.si

#razvijamobiljšezivljenje

ebmpapst

engineering a better life

Renaturacija Stržena odmevala tudi na mednarodnem simpoziju

© Aleksander Vučanovič

Vodja projekta LIFE Stržen **Irena Likar** je bila med povabljenimi predavatelji na septembrskem »Evropskem simpoziju o ekološki renaturaciji«. Na 12. mednarodnem simpoziju SER Europe so obravnavali aktualne ekološke obnove in predvsem, kako te prispevajo k okrevanju poškodovanih, degradiranih in uničenih socio-ekonomskih sistemov v teh okoljsko kritičnih časih.

Dogodek, na katerem so sodelovali ugledni strokovnjaki s področja obnove vodotokov, je organizirala univerza iz španskega Alicanteja in je zaradi tveganj, povezanih s covid-19, potekal prek spleta.

Irena Likar je predstavila obnovo okljukov Stržena na Cerknškem jezeru in sprožila izjemno zanimanje med udeleženci ter vrsto dodatnih vprašanj. Tudi oni so potrdili, da je projekt obnove v preteklosti izravnanih vodotokov na Cerknškem jezeru pogumno in zgodovinsko dejanje. Posegi so bili namreč močno odvisni od vremena in posledično od jezerskega vodostaja, izvajali smo jih v izjemno občutljivem okolju in prvič na svetu na presihajočem jezeru. Uspešna izvedba je zato že nekajkrat zbudila zanimanje številnih strokovnjakov in naravovarstvenih institucij z različnih koncev Evrope, ki se prav tako soočajo z negativnimi posledicami izravnave rek in vodotokov. ■

Po osemnajstih letih prvič spet presahnil Stržen

© arhiv Ribiške družine Cerknica

Zaradi letošnje izrazito dolgotrajne poletne in jesenske suše je tudi struga Stržena na Cerknškem jezeru popolnoma presahnila. Vodostaj podzemne vode v izvirih ob Gorenjem Jezeru se je spustil tudi do 22 m pod površje. Uradne meritve so pokazale, da je do sredine septembra padlo le približno 30 odstotkov običajne količine padavin za ta letni čas, kar nikakor ni zadostovalo, da bi voda v presihajočem jezeru narastla. Šele poznoseptembrske padavine so uspele Strženovo strugo spet nekoliko napolniti.

Da bi ribam in drugim živalim vrnili bivalni prostor, v Notranjskem regijskem parku skušamo vzpostaviti dinamiko presihanja jezera, kakršna je bila pred dvesto leti. Na Strženovih odsekih Ključ in Beli breg smo tako avgusta letos zasuli pred devetdesetimi leti izkopen izsuševalni kanal in obnovili nekdanje naravne poti vode na več kot 4 km dolžine.

S tem posegom želimo v bodočih sušnih obdobjih zagotoviti vsaj še nekaj dodatne vode za ribe in druge vodne živali našega edinstvenega jezera.

Z renaturacijo okljukov Stržena smo proces presihanja in odtekanja v požiralnike upočasnili. Voda po ravni strugi namreč teče hitreje, prej pride do požiralnikov, kamor izgine, po vijugah pa teče dlje, ker mora delati ovinke in potrebuje več časa do požiralnikov, zato se vodna gladina počasneje niža in jezero presiha počasneje, tudi povsem presahne pozneje. Obnovo okljukov sta finančno omogočila projekta LIFE Stržen in Kras.Re.Vita, ki ga sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Republika Slovenija. ■

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na e-naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do **25. oktobra**.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke – **Dom na Slivnici**.

- 1. nagrada:** nočitev za dve osebi;
- 2. nagrada:** kosilo za eno osebo;
- 3. nagrada:** sladica za eno osebo.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku novembra.

Nagrajenci septembrske številke so:

- 1. nagrada:** majica Evropski teden mobilnosti (ETM) – **Henrik Razpotnik**, Kresnice 1 a, 1281 Kresnice;
- 2. nagrada:** majica ETM – **Irena Jernejčič**, Primšarjeva ulica 11, 1380 Cerknica;
- 3. nagrada:** majica ETM – **Andraž Horjak**, Ljubljanska 27 a, 1381 Rakek.

Nagrade, ki jih bodo nagrajenci prejeli po pošti, podarja **Občina Cerknica v okviru Evropskega tedna mobilnosti**.

						Glasiło občine Cerknica	STAROGR. FILOZOF IZ ELEJE (AHIL IN ŽELVA)	TOLČENEC, GRUŠČ	ČASOPISNI OGLAS	SPOJ ROKE S TRUPOM	AMERIČAN (POSMEHLJIVO)	NKA URBAS	KOSTNI TUMOR	GLAVNO MESTO JUŽNE KOREJE	ZBOR TREH PEVCEV		
						UTRUJENOST OD DELA											
						SLOVENSKA PESNICA (VSTAL BO VHAR)											
						MANEKEN. CAMPBELL							PISAN PTIČ, MEDAR				
						SKEPSA							PRAVILA DRUŠTVA				
											VAS						
											PEVKA DEŽMAN						
										ATLET BOLDON							
										HR. PEVEC (VAN)				PRODAJNI PRODUKT	MEŠANA SOLATA IZ PAPIK IN JAJČEVCEV		
						SITO Z VELIKIMI LUKNJAMI											
							OPOMBA										
							BARVAR AVTOV										
						ZOBČENJE IZ CERKVE											
								SAMICA TERIERJA	MESTO V BELGIJI, ATH					LUKA JANEŽIČ			
									SPONA, VEZ					ZAČETNIK			
						FRANCOSKI POLITIK (PIERRE)											
							VTEKANJE										
							BISTVO, BIT V SHOLAST. FILOZOFIJI						VELIKA NESTRUPENA KAČA				
													TASTER				
						MANJŠI PREPLET					GOZDARSKE KLEŠČE						
											POŽREŠNICA						
						ZEVSOVA ŽENA							IGLASTO DREVO				
							NESPAMETNO, NEUMNO DEJANJE						KOBALT				
															OPERNA PEVKA GRACELJ	REJEC PSOVI	
						MAN ESENKO			ŽIVLJENJSKI PROSTOR								
									EVICA								
						SKUPNA ŽIVALI GOVEDA								DANSKI OTOK			
														UROŠ LAJOVIC			
						PRIPRAVA ZA DIHANJE POD VODO											
						ITALJANSKA RTV					OSREDNJI PREDMET V CERKVI						

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): ZGARANOST, ERNA MUSER, NAOMI, TUJI, DOM NA, SELO, VNOS, ATO, REŠETO, ZAZNAMBA, ANATEMA, AAT, LJ, LAVAL, VTOK, UDAV, PREPLETEK, STEGA, HERA, NOROST, BOR, SLIVNICI, IE, EKOTOP, ČREDA, ALS, AKVALUNGA, RAI, OLITAR. Izzje besede: AAT, ANATEMA, ANONSA, LAVAL, OSTEOM.

PRIČNEMO Z OKTOBROM

DRUŽABNI

PLESI za pare

17.30 - začetna skupina
19.00 - nadaljevalna sk.
20.30 - napredna skupina
vsaka SOBOTO
od 2. 10. dalje

JAZZ BALET/ STREET JAZZ

PONEDELJEK
18.00 - 19.30
pričnemo
11. 10.

FUNKCIONALNA VADBA

TOREK in ČETRTEK
20.00 - 21.00
pričnemo
12. 10.

EVORA

ples do nebes

SALSATION

PONEDELJEK in SREDA
20.00 - 21.00
od oktobra dalje

NOVO

TEMATSKE ROJSTNODNEVNE ZABAVE

Sobota in nedelja

BREAK DANCE

SREDA in PETEK
17.00 - 18.30
pričnemo
13. 10.

OBČINA
CERKLJA
OB GORI

DVORANA POD NLB V CERKNICI

www.evora.si | info@evora.si | 041 218 212

Vpisi potekajo celo šolsko leto. V kolikor se za vpis ne odločite, je prva vaja brezplačna.